

P O S L O V N I K

NARODNE SKUPŠTINE

(Prečišćeni tekst)

I. UVODNA ODREDBA

Član 1.

Ovim poslovníkom uređuju se organizacija i rad Narodne skupštine i način ostvarivanja prava i dužnosti narodnih poslanika, u skladu sa Zakonom o Narodnoj skupštini (u daljem tekstu: Zakon).

II. KONSTITUISANJE NARODNE SKUPŠTINE

1. Sazivanje prve sednice Narodne skupštine

Član 2.

Prvu sednicu Narodne skupštine saziva predsednik Narodne skupštine iz prethodnog saziva, tako da se sednica održi najkasnije 30 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

Član 3.

Prvoj sednici Narodne skupštine, do izbora predsednika Narodne skupštine, predsedava najstariji narodni poslanik (predsedavajući). Ako najstariji narodni poslanik ne može ili ne želi da predsedava, sednici Narodne skupštine predsedava sledeći najstariji prisutni narodni poslanik.

Predsedavajućem, odnosno predsedniku Narodne skupštine, u radu pomaže po jedan, najmlađi, narodni poslanik sa četiri izborne liste koje su dobile najveći broj poslaničkih mandata i generalni sekretar Narodne skupštine.

Član 4.

Na prvoj sednici Narodne skupštine vrši se:

- potvrđivanje mandata narodnih poslanika,
- izbor predsednika Narodne skupštine,
- izbor potpredsednika Narodne skupštine,

- imenovanje generalnog sekretara Narodne skupštine.

Na prvoj sednici Narodne skupštine, po pravilu, vrši se:

- izbor članova radnih tela Narodne skupštine i
- izbor članova stalnih parlamentarnih delegacija u međunarodnim institucijama.

2. Potvrđivanje mandata narodnih poslanika

Član 5.

Narodni poslanik stiče prava i dužnosti u Narodnoj skupštini danom potvrđivanja mandata.

Potvrđivanje mandata narodnog poslanika vrši se na osnovu uverenja o izboru za narodnog poslanika i izveštaja državnog organa nadležnog za sprovođenje izbora narodnih poslanika o sprovedenim izborima.

Narodna skupština na prvoj sednici, na predlog predsedavajućeg, većinom glasova prisutnih narodnih poslanika, obrazuje komisiju od tri člana. Komisiji predsedava najstariji član.

Komisija, na osnovu izveštaja državnog organa nadležnog za sprovođenje izbora narodnih poslanika, utvrđuje da li su podaci iz uverenja o izboru svakog narodnog poslanika istovetni sa podacima iz izveštaja državnog organa nadležnog za sprovođenje izbora narodnih poslanika i o tome podnosi izveštaj Narodnoj skupštini.

Član 6.

Na osnovu izveštaja iz člana 5. stav 4. ovog poslovnika, predsedavajući na prvoj sednici Narodne skupštine konstatuje da je državni organ nadležan za sprovođenje izbora narodnih poslanika podneo izveštaj o sprovedenim izborima i o tome koja su uverenja o izboru za narodne poslanike u saglasnosti sa izveštajem, čime je potvrđen mandat tim narodnim poslanicima.

Član 7.

Nakon potvrđivanja mandata, narodni poslanici polažu zakletvu.

3. Izbor predsednika i potpredsednika i imenovanje generalnog sekretara Narodne skupštine

a) Izbor predsednika Narodne skupštine

Član 8.

Predlog kandidata za predsednika Narodne skupštine podnosi najmanje 30 narodnih poslanika.

Narodni poslanik učestvuje u predlaganju samo jednog kandidata za predsednika Narodne skupštine.

Predlog iz stava 1. ovog člana sadrži: ime i prezime kandidata, naziv izborne liste sa koje je izabran, ime i prezime predstavnika predlagača, obrazloženje, biografiju i saglasnost kandidata.

Član 9.

Predlog kandidata za predsednika Narodne skupštine podnosi se predsedavajućem, u pisanom obliku.

Predsedavajući dostavlja narodnim poslanicima sve primljene predloge kandidata za predsednika Narodne skupštine.

Predstavnik predlagača ima pravo da obrazloži predlog.

O predlogu kandidata za predsednika Narodne skupštine otvara se pretres.

Nakon pretresa, predsedavajući utvrđuje listu kandidata za predsednika Narodne skupštine, po azbučnom redu prezimena.

Član 10.

Pre pristupanja izboru predsednika Narodne skupštine, Narodna skupština odlučuje da li će se glasati tajno ili javno.

Ako Narodna skupština odluči da se glasa javno, glasa se prozivkom.

Član 11.

Tajno glasanje za izbor predsednika Narodne skupštine vrši se u skladu s odredbama ovog poslovnika kojima se uređuje odlučivanje Narodne skupštine tajnim glasanjem.

Tajnim glasanjem za izbor predsednika Narodne skupštine rukovodi predsedavajući na sednici Narodne skupštine.

Kandidat za predsednika Narodne skupštine ne može da rukovodi, niti da pomaže u rukovođenju glasanjem.

Član 12.

Narodni poslanik može da glasa samo za jednog kandidata za predsednika Narodne skupštine.

Član 13.

Za predsednika Narodne skupštine izabran je narodni poslanik za koga je glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Ako su predložena dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu, postupak izbora se ponavlja.

Ako je predloženo više od dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu, ponoviće se glasanje o dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova, odnosno između više kandidata koji su dobili najveći jednaki broj glasova.

Ako ni u drugom krugu predsednik Narodne skupštine nije izabran, postupak izbora se ponavlja.

b) Izbor potpredsednika Narodne skupštine

Član 14.

Narodna skupština utvrđuje broj potpredsednika na predlog predsednika Narodne skupštine.

Član 15.

Najmanje 30 narodnih poslanika može da predloži jednog ili više kandidata za potpredsednika Narodne skupštine, ali najviše do odlukom utvrđenog broja potpredsednika.

Predlog sadrži imena i prezimena kandidata, biografije, nazive izbornih lista sa kojih su izabrani, ime i prezime predstavnika predlagača, obrazloženje i saglasnost kandidata, u pisanom obliku.

Član 16.

Predlog kandidata za potpredsednika Narodne skupštine podnosi se predsedniku Narodne skupštine, u pisanom obliku.

Predsednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima sve primljene predloge kandidata.

Predstavnik predlagača ima pravo da obrazloži predlog kandidata.

O predlogu kandidata otvara se pretres.

Nakon pretresa, predsednik Narodne skupštine utvrđuje listu kandidata za potpredsednike Narodne skupštine, i to po azbučnom redu prezimena.

Član 17.

Pre pristupanja izboru potpredsednika Narodne skupštine, Narodna skupština na predlog predsednika Narodne skupštine odlučuje da li će se glasati tajno ili javno.

Ako Narodna skupština odluči da se glasa javno, glasa se prozivkom.

Kad se izjašnjavanje narodnih poslanika vrši prozivkom, a predloženo je više kandidata od odlukom utvrđenog broja potpredsednika, svaki narodni poslanik glasa za najviše onoliko kandidata koliko se potpredsednika bira.

Član 18.

Tajnim glasanjem za izbor potpredsednika Narodne skupštine rukovodi predsednik Narodne skupštine.

Kandidat za potpredsednika Narodne skupštine ne može da pomaže predsedniku Narodne skupštine u rukovođenju glasanjem.

Član 19.

Tajno glasanje za potpredsednika Narodne skupštine vrši se u skladu s odredbama ovog poslovnika kojima se uređuje odlučivanje Narodne skupštine tajnim glasanjem.

Glasati se može najviše za onoliko kandidata koliko se bira, i to za kandidate čija su imena navedena na glasačkom listiću.

Član 20.

Za potpredsednika Narodne skupštine izabran je kandidat za koga je glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Ako je predloženo onoliko kandidata koliko se bira, a nije izabran odlukom utvrđen broj potpredsednika Narodne skupštine, ponavlja se postupak izbora za onaj broj potpredsednika Narodne skupštine koji nije izabran.

Ako je predloženo više kandidata od broja koji se bira, a nije izabran odlukom utvrđen broj potpredsednika Narodne skupštine, ponoviće se glasanje za onaj broj potpredsednika Narodne skupštine koji nije izabran, i to između preostalih kandidata.

Ako ni u drugom krugu nije izabran odlukom utvrđen broj potpredsednika Narodne skupštine, ponavlja se postupak izbora za onaj broj potpredsednika Narodne skupštine koji nije izabran.

v) Imenovanje generalnog sekretara Narodne skupštine

Član 21.

Narodna skupština imenuje generalnog sekretara Narodne skupštine, na predlog predsednika Narodne skupštine.

Predlog sadrži: ime i prezime kandidata, biografiju, obrazloženje i saglasnost kandidata, u pisanom obliku.

Generalni sekretar Narodne skupštine imenovan je ako je za predlog glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

4. Obrazovanje poslaničkih grupa

Član 22.

U Narodnoj skupštini obrazuju se poslaničke grupe.

Poslaničku grupu čini najmanje pet narodnih poslanika.

Poslanička grupa je obrazovana podnošenjem predsedniku Narodne skupštine spiska članova koji je potpisao svaki član poslaničke grupe. Na spisku se posebno naznačava predsednik poslaničke grupe i njegov zamenik.

Narodni poslanik može da bude član samo jedne poslaničke grupe.

5. Konstituisanje odbora Narodne skupštine

Član 23.

Poslaničke grupe predlažu kandidate za članove i zamenike članova odbora, srazmerno broju narodnih poslanika poslaničke grupe u odnosu na ukupan broj narodnih poslanika u Narodnoj skupštini.

U sastavu odbora prilikom utvrđivanja srazmernog učešća poslaničkih grupa u ukupnom broju članova i zamenika članova odbora, obezbeđuje se većina onih stranaka koje čine parlamentarnu većinu.

Ako poslanička grupa ne predloži kandidate iz stava 1. ovog člana, odbor se konstituiše u sastavu u kome je izabran na osnovu predloga poslaničkih grupa koje su predložile svoje kandidate, ako je izabrano više od polovine broja članova odbora utvrđenog ovim poslovníkom.

Narodni poslanik može biti član više odbora.

Član 24.

Predsednik Narodne skupštine podnosi Narodnoj skupštini predlog odluke o izboru članova i zamenika članova odbora na osnovu predloga poslaničkih grupa.

O predlogu odluke iz stava 1. ovog člana odlučuje se u celini, javnim glasanjem.

Članovi i zamenici članova odbora su izabrani ako je za predlog odluke iz stava 1. ovog člana glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Ako predlog odluke iz stava 1. ovog člana ne bude usvojen, postupak se ponavlja.

Član 25.

Prvu sednicu odbora saziva predsednik Narodne skupštine.

Do izbora predsednika odbora, prvoj sednici predsedava najstariji prisutan član odbora.

Odbor na prvoj sednici bira, iz reda svojih članova, predsednika i zamenika predsednika odbora.

Nakon izbora predsednika i zamenika predsednika odbora, njihovi zamenici ostaju u svojstvu njihovih zamenika kao članova odbora.

6. Konstituisanje stalnih parlamentarnih delegacija Narodne skupštine u međunarodnim institucijama

Član 26.

Narodna skupština odlučuje o utvrđivanju sastava stalnih parlamentarnih delegacija za učešće u radu Parlamentarne skupštine Saveta Evrope, Parlamentarne skupštine Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS) i drugih multilateralnih parlamentarnih institucija i organizacija.

Predlog odluke o sastavu stalnih delegacija iz stava 1. ovog člana podnosi predsjednik Narodne skupštine, u konsultaciji sa predsjednicima poslaničkih grupa, vodeći računa o proporcionalnoj zastupljenosti političkih stranaka i zastupljenosti polova.

III. PREDSEDNIK, POTPREDSEDNICI, KOLEGIJUM, GENERALNI SEKRETAR I ZAMENIK GENERALNOG SEKRETARA NARODNE SKUPŠTINE

1. Predsednik Narodne skupštine

Član 27.

Predsednik Narodne skupštine predstavlja Narodnu skupštinu, saziva njene sednice, predsedava njima i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Predsednik Narodne skupštine stara se o primeni ovog poslovníka.

Član 28.

Godišnji program rada Narodne skupštine utvrđuje predsjednik Narodne skupštine, nakon konsultacija na sastanku Kolegijuma, polazeći od obaveza Narodne skupštine u skladu sa zakonom i godišnjeg programa Vlade.

Predsednik Narodne skupštine godišnji program rada Narodne skupštine dostavlja svim narodnim poslanicima.

Član 29.

Predsedniku Narodne skupštine prestaje funkcija: ostavkom, razrešenjem ili prestankom mandata narodnog poslanika.

Predsednik Narodne skupštine ostavku podnosi u pisanom obliku ili usmeno, na sednici Narodne skupštine.

Predsedniku Narodne skupštine funkcija prestaje danom i časom podnošenja ostavke.

O podnetoj ostavci ne otvara se pretres, niti se odlučuje, već se prestanak funkcije predsjednika Narodne skupštine po ovom osnovu i vreme prestanka funkcije samo konstatuju.

Član 30.

Narodna skupština može da razreši dužnosti predsjednika Narodne skupštine.

Na postupak za razrešenje predsjednika Narodne skupštine shodno se primenjuju odredbe ovog poslovníka o izboru predsjednika Narodne skupštine.

Član 31.

U slučaju prestanka funkcije predsednika Narodne skupštine, Narodna skupština će na istoj, a najkasnije na narednoj sednici, izabrati novog predsednika Narodne skupštine, u skladu s odredbama ovog poslovnika.

Ako je predsedniku Narodne skupštine prestala funkcija, dužnost predsednika Narodne skupštine, do izbora novog predsednika, vrši najstariji potpredsednik Narodne skupštine.

Najstariji potpredsednik Narodne skupštine je dužan da odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka funkcije predsedniku Narodne skupštine, sazove sednicu na kojoj će se vršiti izbor novog predsednika Narodne skupštine.

Ako najstariji potpredsednik ne može ili odbije da vrši dužnost predsednika Narodne skupštine, tu dužnost vrši sledeći najstariji potpredsednik Narodne skupštine.

2. Potpredsednici Narodne skupštine

Član 32.

Potpredsednici Narodne skupštine pomažu predsedniku Narodne skupštine u vršenju poslova iz njegovog delokruga.

Predsednika Narodne skupštine, u slučaju privremene sprečenosti ili odsutnosti, zamenjuje jedan od potpredsednika Narodne skupštine, koga on odredi, o čemu obaveštava sve potpredsednike i generalnog sekretara Narodne skupštine, pisanim putem. Ako predsednik Narodne skupštine ne odredi koji ga od potpredsednika zamenjuje, zamenjuje ga najstariji potpredsednik.

Potpredsednik Narodne skupštine koji zamenjuje predsednika na sednici Narodne skupštine ima ovlašćenja predsednika Narodne skupštine u predsedavanju, u skladu s ovim poslovníkom.

Član 33.

Potpredsedniku Narodne skupštine prestaje funkcija: ostavkom, razrešenjem ili prestankom mandata narodnog poslanika, po postupku i na način predviđenim za prestanak funkcije predsednika Narodne skupštine.

U slučaju prestanka funkcije potpredsednika Narodne skupštine, izbor potpredsednika Narodne skupštine vrši se po postupku i na način utvrđen čl. 14. do 20. ovog poslovnika.

3. Kolegijum Narodne skupštine

Član 34.

Kolegijum Narodne skupštine (u daljem tekstu: Kolegijum) čine predsednik Narodne skupštine, potpredsednici Narodne skupštine i predsednici poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini.

Sastancima Kolegijuma prisustvuju generalni sekretar Narodne skupštine, šef Kabineta predsednika Narodne skupštine, kao i druga lica, na poziv predsednika Narodne skupštine.

Predsednik Narodne skupštine, nakon konsultacija sa članovima Kolegijuma, donosi pravila o radu Kolegijuma Narodne skupštine.

4. Generalni sekretar i zamenik generalnog sekretara Narodne skupštine

Član 35.

Generalni sekretar Narodne skupštine vrši poslove utvrđene zakonom, ovim poslovníkom i drugim aktima Narodne skupštine, odnosno nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

Generalni sekretar Narodne skupštine se stara o obezbeđivanju uslova za rad narodnih poslanika, poslaničkih grupa i radnih tela Narodne skupštine.

Za svoj rad generalni sekretar Narodne skupštine odgovoran je Narodnoj skupštini i predsedniku Narodne skupštine.

Član 36.

Generalnom sekretaru Narodne skupštine funkcija prestaje imenovanjem novog generalnog sekretara Narodne skupštine, ostavkom ili razrešenjem.

Ako generalnom sekretaru Narodne skupštine funkcija prestane ostavkom ili razrešenjem, do imenovanja novog generalnog sekretara Narodne skupštine, dužnost generalnog sekretara vrši njegov zamenik koga odredi predsednik Narodne skupštine.

Član 37.

Generalni sekretar Narodne skupštine ima dva zamenika koji mu pomažu u radu.

Zamenika generalnog sekretara imenuje Narodna skupština, na predlog generalnog sekretara Narodne skupštine, uz saglasnost predsednika Narodne skupštine. Za zamenika generalnog sekretara imenovan je kandidat za koga je glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika. Generalni sekretar Narodne skupštine određuje koji ga od zamenika zamenjuje u slučaju odsutnosti, o čemu obaveštava predsednika Narodne skupštine.

Zameniku generalnog sekretara Narodne skupštine funkcija prestaje danom imenovanja zamenika generalnog sekretara novog saziva Narodne skupštine, ostavkom ili razrešenjem.

Za svoj rad zamenik generalnog sekretara Narodne skupštine je odgovoran Narodnoj skupštini, predsedniku Narodne skupštine i generalnom sekretaru Narodne skupštine.

IV. POSLANIČKE GRUPE

Član 38.

Poslanička grupa učestvuje u radu Narodne skupštine na način utvrđen zakonom i ovim poslovníkom.

Član 39.

Poslaničku grupu predstavlja predsednik poslaničke grupe.

Poslanička grupa ima zamenika predsednika poslaničke grupe koji predsednika poslaničke grupe zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti.

U toku sednice Narodne skupštine, predsednik poslaničke grupe može ovlastiti jednog člana da predstavlja poslaničku grupu za određenu tačku dnevnog reda, o čemu predsednik poslaničke grupe u pisanom obliku obaveštava predsednika Narodne skupštine do otvaranja pretresa o toj tački dnevnog reda.

Ako poslaničku grupu predstavlja zamenik predsednika, odnosno ovlašćeni predstavnik, on preuzima ovlašćenja predsednika poslaničke grupe.

Član 40.

Predsednik poslaničke grupe, u pisanom obliku, obaveštava predsednika Narodne skupštine o promeni sastava poslaničke grupe.

Prilikom pristupanja novog člana poslaničkoj grupi, predsednik poslaničke grupe dostavlja predsedniku Narodne skupštine njegovu potpisanu izjavu o pristupanju.

V. RADNA TELA NARODNE SKUPŠTINE

1. Opšte odredbe

Član 41.

Radna tela Narodne skupštine mogu biti stalna i privremena.

Stalna radna tela su odbori i Odbor za prava deteta kao posebno radno telo.

Privremena radna tela su anketni odbori i komisije.

Član 42.

Radna tela Narodne skupštine rade na sednicama.

Sednice radnih tela održavaju se u sedištu Narodne skupštine.

Sednice radnih tela održavaju se, po pravilu, ponedeljkom.

Sednice radnih tela mogu da se održe i van sedišta Narodne skupštine.

Član 43.

Predsednik Narodne skupštine, na predlog radnog tela, može da angažuje naučne ili stručne institucije, kao i naučnike i stručnjake, radi proučavanja pojedinih pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine.

2. Odbori

Član 44.

Odbor u okviru svog delokruga:

- razmatra predloge zakona i drugih akata,
- prati sprovođenje politike koju vodi Vlada,
- prati izvršavanje zakona i drugih akata,
- razmatra plan rada i izveštaj nadležnog ministarstva i drugog državnog organa, organizacije i tela,
- razmatra godišnji program rada Narodne skupštine,
- daje saglasnost na akte državnih organa, organizacija i tela koji ove akte, u skladu sa zakonom, podnose Narodnoj skupštini na saglasnost,
- pokreće inicijative i podnosi predloge Narodnoj skupštini, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom,
- razmatra inicijative, peticije, predstavke i predloge iz svog delokruga i
- razmatra druga pitanja iz nadležnosti Narodne skupštine.

Odluku o spornim pitanjima u vezi sa delokrugom odbora donosi predsednik Narodne skupštine.

Odbori sarađuju međusobno.

O pitanju, koje je od zajedničkog interesa, odbori mogu da održe sednicu zajedno.

O pitanju iz stava 4. ovog člana, odbor odvojeno odlučuje.

Odbor može, iz reda svojih članova, obrazovati pododbor za razmatranje pojedinih pitanja iz svog delokruga i pripremu predloga o tim pitanjima, a predsednik odbora može obrazovati posebnu radnu grupu.

Pododbor, odnosno radna grupa obavlja poslove za potrebe odbora i ne može samostalno da istupa, osim ako nadležni odbor drukčije ne odluči.

Član 45.

Na predlog poslaničke grupe, Narodna skupština može da donese odluku o prestanku dužnosti člana ili zamenika člana odbora koji je izabran iz reda članova te poslaničke grupe i izboru novog člana ili zamenika člana odbora.

O prestanku dužnosti člana ili zamenika člana odbora i izboru novog člana ili zamenika člana odbora, Narodna skupština odlučuje na prvoj narednoj sednici, po dostavljanju predloga poslaničke grupe.

Zamenik člana odbora zamenjuje člana odbora u slučaju njegovog odsustva ili prestanka dužnosti člana odbora, do izbora novog člana odbora.

Član 46.

U Narodnoj skupštini obrazuju se sledeći odbori:

- 1) Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo,
- 2) Odbor za odbranu i unutrašnje poslove,
- 3) Odbor za spoljne poslove,
- 4) Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu,
- 5) Odbor za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova,
- 6) Odbor za dijasporu i Srbe u regionu,
- 7) Odbor za privredu, regionalni razvoj, trgovinu, turizam i energetiku,
- 8) Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava,
- 9) Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
- 10) Odbor za prostorno planiranje, saobraćaj, infrastrukturu i telekomunikacije,
- 11) Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo,
- 12) Odbor za Kosovo i Metohiju,
- 13) Odbor za kulturu i informisanje,
- 14) Odbor za rad, socijalna pitanja, društvenu uključenost i smanjenje siromaštva,
- 15) Odbor za zdravlje i porodicu,
- 16) Odbor za zaštitu životne sredine,
- 17) Odbor za evropske integracije,
- 18) Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja,
- 19) Odbor za kontrolu službi bezbednosti.

Član 47.

Odbor za prava deteta obrazuje se kao posebno stalno radno telo.

Predsednik Odbora je predsednik Narodne skupštine.

Pored predsednika Narodne skupštine, Odbor čine: potpredsednici Narodne skupštine, predstavnici poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini i

predsednik Odbora za rad, socijalna pitanja, društvenu uključenost i smanjenje siromaštva.

Član 48.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo razmatra:

- predlog za promenu Ustava;
- predlog akta o promeni Ustava;
- predlog zakona, drugog propisa i opšteg akta sa stanovišta usklađenosti s Ustavom i pravnim sistemom i opravdanosti njihovog donošenja;
- predlog zakona koji se odnosi na uređenje Ustavnog suda, postupak pred Ustavnim sudom i pravno dejstvo njegovih odluka;
- statute autonomnih pokrajina u postupku davanja saglasnosti Narodne skupštine;
- predlog za pokretanje postupka za razrešenje predsednika Republike;
- načelna pitanja primene Ustava;
- pitanja u vezi s izborom i imenovanjem sudija Ustavnog suda, izborom Zaštitnika građana i drugih funkcionera, u skladu sa zakonom;
- obaveštenja Ustavnog suda o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti, mišljenja i ukazivanja Ustavnog suda na potrebu izmene zakona i preduzimanja drugih mera radi zaštite ustavnosti i zakonitosti, kao i predlog i inicijative za pokretanje postupka za ocenu ustavnosti zakona i drugih opštih akata koje je donela Narodna skupština;
- predlog za donošenje autentičnog tumačenja zakona i sačinjava predlog autentičnog tumačenja zakona.

Odbor priprema predlog akta o promeni Ustava i predlog ustavnog zakona za sprovođenje Ustava.

Odbor utvrđuje usklađenost interpelacije s odredbama ovog poslovnika u formalnom smislu i o tome podnosi izveštaj predsedniku Narodne skupštine.

Odbor prati izgrađivanje pravnog sistema i o tome izveštava Narodnu skupštinu.

Odbor donosi akt kojim se uređuju jedinstvena metodološka pravila za izradu propisa.

Odbor utvrđuje koji amandmani na predlog zakona su po sadržini istovetni, što je od značaja za primenu člana 158. st. 5. i 6. ovog poslovnika i odbacuje amandmane koji su nepotpuni ili uvredljive sadržine.

Odbor prati primenu ovog poslovnika, razmatra i daje predloge za njegove izmene i dopune i daje mišljenje Narodnoj skupštini, na njen zahtev, o primeni pojedinih odredaba ovog poslovnika.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 49.

Odbor za odbranu i unutrašnje poslove razmatra:

- predlog zakona i drugog opšteg akta iz oblasti vojne, radne i materijalne obaveze, mobilizacije, vanrednog i ratnog stanja, statusnih i drugih pitanja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, vojnog školstva, međunarodne saradnje u oblasti odbrane i vojne saradnje; održavanja javnog reda i mira, okupljanja građana; bezbednosti saobraćaja na putevima; bezbednosti državne granice i kontrole prelaska granice i kretanja i boravka u graničnom pojasu; boravka stranaca; prometa i prevoza oružja, municije, eksplozivnih i drugih opasnih materija iz delokruga ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove; zaštite od požara; državljanstva; jedinstvenog matičnog broja građana; prebivališta i boravišta građana; lične karte; putne isprave; međunarodne pomoći i drugih oblika međunarodne saradnje u oblasti unutrašnjih poslova, uključujući i readmisiju; ilegalne migracije; azila;

- druga pitanja koja se odnose na: Vojsku Srbije, odbranu Republike Srbije, proizvodnju, promet i prevoz naoružanja i vojne opreme i upućivanje pripadnika Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u multinacionalne operacije van granica Republike Srbije;

- strategiju nacionalne bezbednosti i strategiju odbrane;

- pitanja u vezi s ostvarivanjem parlamentarne kontrole Vojske Srbije i odbrambenog sistema;

- predlog budžetskih sredstava potrebnih za delovanje Vojske Srbije i vrši kontrolu trošenja tih sredstava;

- izveštaj Ministarstva odbrane, koji ministar odbrane tromesečno podnosi Odboru, u toku zasedanja Narodne skupštine;

- pitanja iz oblasti javne i državne bezbednosti;

- izveštaj o radu ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove o stanju bezbednosti u Republici Srbiji, dostavljen Narodnoj skupštini na njen zahtev;

- kao i druga pitanja iz oblasti odbrane i unutrašnjih poslova.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 50.

Odbor za spoljne poslove razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta, kao i druga pitanja iz oblasti:

- spoljne politike;

- odnosa sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i institucijama;
- potvrđivanja međunarodnih ugovora iz oblasti spoljnopolitičkih odnosa;
- uređivanja postupka zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora;
- zaštite prava i interesa Republike Srbije i njenih državljana i domaćih pravnih lica u inostranstvu.

U Odboru se obavljaju razgovori s ambasadorima Republike Srbije pre odlaska na njihovu diplomatsku dužnost.

Odbor utvrđuje sastav delegacija koje nisu stalne, kao i ciljeve i zadatke posete delegacije Narodne skupštine.

Odbor određuje predsednika i članove poslaničke grupe prijateljstva, daje saglasnost na odluku o razmeni poseta sa poslaničkim grupama prijateljstva predstavničkih tela drugih država i vodi evidenciju o članstvu u poslaničkim grupama prijateljstva.

Ako Odbor nije u mogućnosti da odredi sastav delegacije iz stava 3. ovog člana ili da da saglasnost na odluku o razmeni poseta sa poslaničkim grupama prijateljstva predstavničkih tela drugih država, odluku o tome donosi predsednik Narodne skupštine, odnosno potpredsednik Narodne skupštine i predsednik Odbora.

Odbor obavlja i druge poslove koji se odnose na saradnju Narodne skupštine sa predstavničkim telima drugih država i učešće njenih predstavnika u radu pojedinih međunarodnih organizacija i misija.

Odbor razmatra i usvaja izveštaje o posetama delegacija Narodne skupštine i o njihovom učešću na međunarodnim skupovima.

Odbor podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o ostvarenoj međunarodnoj saradnji Narodne skupštine.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 51.

Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- krivičnog zakonodavstva i zakonodavstva o privrednim prestupima i prekršajima;
- obligacionih odnosa i nasleđivanja;
- postupaka pred sudovima;
- organizacije i rada pravosudnih organa;

- kontrole izvršenja krivičnih sankcija i uvođenja nacionalnih mehanizama za prevenciju torture, surovih, neljudskih i ponižavajućih kazni i postupaka;
- međunarodne pravne pomoći i ekstradicije;
- amnestije i pomilovanja;
- veštačenja, advokature i drugih pravosudnih profesija;
- organizacije i rada organa državne uprave i vršenja javnih ovlašćenja;
- upravnog postupka i upravnog spora;
- organizacije vlasti, izbornog sistema i udruživanja građana;
- teritorijalne organizacije Republike Srbije;
- uređenja lokalne samouprave i izbora, finansiranja i načina rada organa i službi jedinica lokalne samouprave;
- matičnih knjiga i pečata;
- praznika, odlikovanja Republike Srbije i upotrebe državnih simbola.

Odbor daje mišljenje o predlogu odluke za izbor predsednika Vrhovnog kasacionog suda i Republičkog javnog tužioca.

Odbor razmatra predlog odluke za izbor članova Visokog saveta sudstva, članova Državnog veća tužilaca, predsednika sudova, javnih tužilaca, kao i sudija i zamenika javnih tužilaca koji se biraju prvi put.

Odbor daje mišljenje o predlozima odluka o izboru i razrešenju drugih funkcionera, u skladu sa zakonom.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 52.

Odbor za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova, razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- ostvarivanja i zaštite ljudskih prava i sloboda i prava deteta;
- sprovođenja potvrđenih međunarodnih ugovora koji uređuju zaštitu ljudskih prava;
- ostvarivanja slobode veroispovesti;
- položaja crkava i verskih zajednica;
- ostvarivanja prava nacionalnih manjina i međunacionalnih odnosa u Republici Srbiji.

Odbor saraduje sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Odbor razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta sa stanovišta unapređivanja i postizanja ravnopravnosti (rodne jednakosti) polova, sagledava stanje vođenja politike, izvršavanje zakona i drugih opštih akata od strane Vlade i drugih organa i funkcionera odgovornih Narodnoj skupštini, sa stanovišta poštovanja ravnopravnosti polova.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovnikom.

Odbor ima 17 članova.

Član 53.

Odbor za dijasporu i Srbe u regionu razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta iz oblasti unapređenja odnosa sa dijasporom i Srbima u regionu, kao i druga pitanja koja se odnose na:

- očuvanje, jačanje i ostvarivanje veze matične države i Srba u regionu;

- poboljšanje položaja i zaštite prava i interesa pripadnika dijaspore i Srba u regionu;

- stvaranje uslova za upotrebu, učenje i negovanje srpskog jezika i ćirilskog pisma, čuvanje i negovanje srpskog kulturnog, etničkog, jezičkog i verskog identiteta dijaspore i Srba u regionu;

- stvaranje uslova za povratak pripadnika dijaspore u Republiku Srbiju i njihovog uključivanja u politički, ekonomski i kulturni život Republike Srbije;

- stvaranje uslova za povratak izbeglih Srba u mesta ranijeg prebivališta i predlaže mere radi zaštite njihovih prava, u cilju održivog povratka.

Odbor saraduje sa državnim organima, organizacijama i telima koji se bave zaštitom prava dijaspore i Srba u regionu, kao i s organizacijama dijaspore i Srba u regionu.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovnikom.

Odbor ima 17 članova.

Član 54.

Odbor za privredu, regionalni razvoj, trgovinu, turizam i energetiku razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- privrede i privrednog razvoja, ravnomernog regionalnog razvoja, privrednih društava i drugih oblika poslovanja, poslovnog i finansijskog restrukturiranja;

- preduzetništva, stečaja, investicija, standardizacije, akreditacije;

- ekonomskih odnosa s inostranstvom, međunarodnih trgovinskih ugovora, spoljne trgovine, stranih ulaganja, koncesija;
- ekonomske, bilateralne i regionalne saradnje organa Republike Srbije sa međunarodnim trgovinskim organizacijama;
- industrije, osim prehrambene industrije;
- rudarstva, geoloških i seizmoloških istraživanja;
- energetike, naftne i gasne privrede;
- funkcionisanja javnih preduzeća u oblastima industrije, rudarstva i energetike;
- trgovine i prometa robe i usluga, kontrole usluga, merila i mernih jedinica;
- upotrebe robnih i uslužnih žigova, znaka kvaliteta i oznaka porekla proizvoda;
- funkcionisanja tržišta, sprečavanja monopolskog delovanja i nelojalne konkurencije;
- robnih rezervi i zaštite potrošača;
- osnivanja i rada robnih berzi;
- planiranja razvoja turizma, prostornog organizovanja, zaštite i korišćenja turističkih prostora i promocije turizma;
- mera i dragocenih metala;
- privatizacije.

Odbor razmatra predlog plana razvoja Republike Srbije, po postupku utvrđenim ovim poslovníkom.

Odbor razmatra mesečne izveštaje ministarstva nadležnog za poslove privatizacije o toku postupka privatizacije, zaključenim ugovorima o prodaji kapitala, odnosno imovine, pokrenutim postupcima privatizacije i radu subjekata nadležnih za sprovođenje postupka privatizacije i daje Narodnoj skupštini mišljenja i predloge u vezi sa pitanjima privatizacije.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 55.

Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- sistema finansiranja državnih funkcija, poreza, taksa i drugih javnih prihoda;
- republičkog budžeta i finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja;

- završnog računa budžeta, završnih računa finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i revizije završnih računa;

- zajmova, garancija i igara na sreću;
- javnog duga i finansijske imovine Republike Srbije;
- javnih nabavki;
- kreditno-monetarnog, bankarskog, deviznog i carinskog sistema;
- osiguranja imovine i lica;
- imovinsko-pravnih odnosa i eksproprijacije;
- plaćanja i platnog prometa, hartija od vrednosti i tržišta kapitala;
- sprečavanja pranja novca i borbe protiv korupcije;
- računovodstva i revizije;
- kao i druga pitanja iz oblasti finansija.

Odbor:

- razmatra izveštaj Državne revizorske institucije, o čemu podnosi izveštaj sa stavovima i preporukama Narodnoj skupštini;

- kontroliše primenu republičkog budžeta i pratećih finansijskih planova u smislu zakonitosti, svrsishodnosti i efikasnosti trošenja javnih sredstava, o čemu podnosi izveštaj sa predlogom mera Narodnoj skupštini.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 56.

Odbor za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- poljoprivrede i prehrambene industrije;
- poljoprivrednog zadrugarstva i ruralnog razvoja;
- veterinarstva i zaštite bilja;
- šumarstva i vodoprivrede.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 57.

Odbor za prostorno planiranje, saobraćaj, infrastrukturu i telekomunikacije razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- železničkog, drumskog, vodnog i vazdušnog saobraćaja;

- urbanizma i prostornog planiranja i stambeno-komunalnih delatnosti;

- građevinarstva, uređivanja i korišćenja gradskog građevinskog zemljišta i premera i katastra zemljišta;

- poštanskog saobraćaja i telekomunikacija.

Odbor razmatra predlog prostornog plana Republike Srbije, po postupku utvrđenim ovim poslovnikom.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovnikom.

Odbor ima 17 članova.

Član 58.

Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja;

- višeg i visokog obrazovanja;

- učeničkog i studentskog standarda;

- naučnoistraživačke delatnosti;

- naučnog i tehnološkog razvoja i inovacione politike;

- istraživanja nuklearne energije i sigurnosti nuklearnih objekata;

- proizvodnje i odlaganja radioaktivnog materijala, izuzev u nuklearnim energetskim postrojenjima;

- izgradnje informatičkog društva i informacione infrastrukture;

- sporta i fizičke kulture, položaja omladine i zaštite interesa mladih.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovnikom.

Odbor ima 17 članova.

Član 59.

Odbor za Kosovo i Metohiju razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta, kao i druga pitanja koja se odnose na Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohija, vodeći računa o srpskim nacionalnim interesima i državnim interesima Republike Srbije.

Odbor predlaže Narodnoj skupštini odgovarajuće odluke, deklaracije, rezolucije i prati njihovo sprovođenje ili realizaciju od strane odgovarajućih organa i institucija.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovnikom.

Odbor ima 17 članova.

Član 60.

Odbor za kulturu i informisanje razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- razvoja kulture i umetničkog stvaralaštva;
- zaštite kulturnih dobara i kulturne baštine;
- književnog, prevodilačkog, muzičkog i scenskog stvaralaštva;
- likovnih i primenjenih umetnosti i dizajna;
- filmskog stvaralaštva i stvaralaštva u oblasti drugih audio-vizuelnih medija;
- bibliotečke, izdavačke, kinematografske i muzičko-scenske delatnosti;
- zadužbina, fondacija i fondova;
- javnog informisanja.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 61.

Odbor za rad, socijalna pitanja, društvenu uključenost i smanjenje siromaštva razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- radnih odnosa i prava iz rada, bezbednosti i zdravlja na radu;
- zapošljavanja;
- prava na štrajk i sindikalno organizovanje;
- sistema socijalne zaštite;
- sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, socijalnog osiguranja i zaštite vojnih osiguranika;
- zaštite boraca, vojnih invalida, civilnih invalida i žrtava rata, članova njihovih porodica i članova porodica lica na obaveznoj vojnoj službi.

Odbor razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta sa stanovišta socijalnog uključivanja i nadzire proces donošenja odluka i raspodelu budžeta u oblasti socijalnog uključivanja; daje sugestije, primedbe i ocene u vezi sa realizacijom politika; gradi partnerske odnose na svim nivoima radi efikasne, racionalne i blagovremene realizacije procesa društvenog uključivanja u cilju dostizanja evropskog standarda i pune društvene uključenosti svih građana i marginalizovanih grupa; angažuje se na institucionalizaciji i učešću predstavnika građana u procesu donošenja odluka.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 62.

Odbor za zdravlje i porodicu razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- zdravstvene zaštite, sistema i organizacije zdravstvene delatnosti;
- sistema zdravstvenog osiguranja;
- zaštite stanovništva od zaraznih bolesti;
- proizvodnje i prometa lekova i medicinskih sredstava;
- proizvodnje i prometa opojnih droga i prekursora nedozvoljenih droga;
- uslove za uzimanje i presađivanje delova ljudskog tela;
- porodično-pravne zaštite, braka, planiranja porodice i društvene brige o porodici;
- druga pitanja iz oblasti zdravstva kojima se obezbeđuju potrebni pravni uslovi za uređivanje sistema zaštite, očuvanja i unapređenja zdravlja stanovništva.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 63.

Odbor za zaštitu životne sredine razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta i druga pitanja iz oblasti:

- zaštite i unapređivanja životne sredine;
- zaštite i održivog korišćenja prirodnih bogatstava, odnosno resursa;
- otklanjanja izvora ugrožavanja i sprečavanja zagađivanja prirodnih resursa;
- proizvodnje i prometa otrova i drugih opasnih materija, izuzev droga i prekursora.

Odbor može da omogući prisustvo, odnosno učešće predstavnika građana i udruženja građana na sednici Odbora u raspravi o određenim pitanjima iz oblasti zaštite životne sredine.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 64.

Odbor za evropske integracije:

- razmatra predlog zakona i drugog opšteg akta sa stanovišta njihove prilagođenosti propisima Evropske unije i Saveta Evrope i daje prethodno mišljenje o opravdanosti skraćenog postupka;

- razmatra planove, programe, izveštaje i informacije o postupku stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji;

- prati realizaciju strategije pridruživanja, predlaže mere i pokreće inicijative za ubrzavanje realizacije strategije pridruživanja u okviru nadležnosti Narodne skupštine;

- predlaže mere za uspostavljanje opšteg, nacionalnog sporazuma o pridruživanju Srbije evropskim institucijama;

- razvija saradnju s odborima parlamenata drugih zemalja i parlamentarnim institucijama Evropske unije.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 65.

Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja:

- donosi opšte i pojedinačne akte kojima se uređuju pitanja statusnog i materijalnog položaja, prava i dužnosti narodnih poslanika i funkcionera koje bira Narodna skupština, u skladu sa zakonom, i daje mišljenje za obavljanje druge javne funkcije ovih lica;

- podnosi predlog kodeksa ponašanja narodnih poslanika;

- podnosi predlog akta o izgledu i upotrebi amblema, oznaka i drugih simbola i obeležja Narodne skupštine;

- donosi akt o postupanju s aktima koji se podnose u elektronskom obliku, aktima koji se smatraju tajnom, stenografskim beleškama i daje saglasnost na akt o kancelarijskom i elektronskom kancelarijskom poslovanju;

- donosi akt o unutrašnjem redu u zgradi Narodne skupštine, rasporedu sedenja narodnih poslanika i drugih lica u sali za sednice Narodne skupštine, kao i akt o korišćenju prostora oko zgrade i službenih vozila;

- donosi akt o akreditaciji i uslovima za rad predstavnika sredstava javnog informisanja u Narodnoj skupštini;

- donosi akt o radnom angažovanju konsultanata u poslaničkim grupama u Narodnoj skupštini i o naknadi troškova za angažovanje naučnika i stručnjaka u radu Narodne skupštine;

- podnosi predlog odluke o organizaciji i radu Službe Narodne skupštine;

- daje saglasnost na pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Službi Narodne skupštine;

- donosi akte o obrazovanju konkursne i žalbene komisije;

- vrši postavljenja u Službi Narodne skupštine, na predlog generalnog sekretara Narodne skupštine, i donosi rešenja o platama generalnog sekretara i zamenika generalnog sekretara Narodne skupštine, kao i državnih službenika na položaju, odnosno postavljenih lica u Službi Narodne skupštine;

- utvrđuje skupštinski budžet, stara se o pravilnosti korišćenja sredstava iz skupštinskog budžeta i vrši kontrolu rashoda, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom, o čemu podnosi godišnji izveštaj Narodnoj skupštini;

- donosi akt o evidentiranju imovine i drugim pitanjima od značaja za upravljanje imovinom Narodne skupštine;

- razmatra primedbe na zapisnik sa sednice Narodne skupštine i o tome podnosi izveštaj Narodnoj skupštini.

Odbor razmatra:

- razloge prestanka mandata i predloge za potvrđivanje mandata narodnih poslanika, o čemu podnosi izveštaj Narodnoj skupštini;

- pitanja uspostavljanja ili ukidanja imuniteta narodnog poslanika i drugih izabranih lica, u skladu s Ustavom i zakonom, i o tome Narodnoj skupštini podnosi predlog odluke;

- zahteve za odobravanje lišavanja slobode javnog tužioca, zamenika javnog tužioca i člana Državnog veća tužilaca, i o tome donosi odluku.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 17 članova.

Član 66.

Odbor za kontrolu službi bezbednosti:

- nadzire ustavnost i zakonitost rada službi bezbednosti;

- nadzire usklađenost rada službi bezbednosti sa strategijom nacionalne bezbednosti, strategijom odbrane i bezbednosno-obaveštajnom politikom Republike Srbije;

- nadzire poštovanje političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu službi bezbednosti;

- nadzire zakonitost primene posebnih postupaka i mera za tajno prikupljanje podataka;

- razmatra predlog budžetskih sredstava potrebnih za rad službi bezbednosti i nadzire zakonitost trošenja budžetskih i drugih sredstava za rad;

- razmatra i usvaja izveštaje o radu službi bezbednosti;

- razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata iz nadležnosti službi;

- pokreće inicijative i podnosi predloge zakona iz nadležnosti službi;

- razmatra predloge, peticije i predstavke građana koji su upućeni Narodnoj skupštini u vezi sa radom službi bezbednosti i predlaže mere za njihovo rešavanje i o tome obaveštava podnosioca;

- utvrđuje činjenice o utvrđenim nezakonitostima ili nepravilnostima u radu službi bezbednosti i njihovih pripadnika i o tome donosi zaključke;

- izveštava Narodnu skupštinu o svojim zaključcima i predlozima.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

Odbor ima 9 članova.

Član 67.

Odbor za prava deteta, kao posebno stalno radno telo, razmatra predlog zakona s aspekta zaštite prava deteta; prati sprovođenje i primenu zakona i drugih akata koji uređuju položaj i zaštitu prava deteta; vrši proveru usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s međunarodnim standardima prava deteta; saraduje sa nacionalnim i međunarodnim institucijama i telima, kao i lokalnim organima vlasti; inicira izmene i dopune propisa i predlaže donošenje određenih akata i preduzimanje mera zaštite prava deteta; promovise prava deteta; razmatra i druga pitanja od značaja za prava deteta.

Odbor obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i ovim poslovníkom.

3. Anketni odbori i komisije

Član 68.

Narodna skupština obrazuje anketni odbor, odnosno komisiju, radi sagledavanja stanja u određenoj oblasti i utvrđivanja činjenica o pojedinim pojavama ili događajima.

Odlukom o obrazovanju anketnog odbora utvrđuje se sastav i zadatak odbora, kao i rok za njegovo izvršenje.

Odlukom o obrazovanju komisije utvrđuje se njen zadatak i sastav.

Anketni odbor se obrazuje iz reda narodnih poslanika, a komisija iz reda narodnih poslanika, predstavnika organa i organizacija, naučnika i stručnjaka.

Anketni odbor, odnosno komisija, ne može da vrši istražne i druge sudske radnje.

Anketni odbor, odnosno komisija, ima pravo da traži od državnih organa i organizacija podatke, isprave i obaveštenja, kao i da uzima izjave od pojedinaca koje su mu potrebne.

Predstavnici državnih organa i organizacija dužni su da se odazovu pozivu anketnog odbora, odnosno komisije, i da daju istinite izjave, podatke, isprave i obaveštenja.

Anketni odbor, odnosno komisija, podnosi Narodnoj skupštini izveštaj, sa predlogom mera.

Anketni odbor, odnosno komisija, prestaje sa radom danom odlučivanja o njegovom izveštaju na sednici Narodne skupštine.

Član 69.

Na rad anketnih odbora i komisija shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o radu odbora.

4. Sednica odbora

Član 70.

Predsednik odbora:

- saziva sednicu odbora i predsedava sednici odbora;
- usklađuje rad odbora sa drugim odborima i radom Narodne skupštine;
- saraduje sa predsednikom Narodne skupštine, predsednicima drugih odbora i predstavnicima državnih organa u vezi sa pitanjima iz delokruga odbora;
- stara se o tome da se svi primljeni materijali bez odlaganja dostave svim članovima odbora;
- predlaže odboru postupanje u vezi s inicijativama, peticijama, predstavkama i predlozima koji se odnose na pitanja iz delokruga odbora;
- stara se o sprovođenju zaključaka odbora;
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim poslovníkom.

Predsednika odbora, u slučaju privremene sprečenosti ili odsutnosti, zamenjuje zamenik predsednika odbora.

U slučaju prestanka funkcije predsednika odbora, dužnost predsednika, do izbora novog, vrši zamenik predsednika odbora.

Član 71.

Predsednik odbora je dužan da sednicu odbora sazove na zahtev najmanje trećine od ukupnog broja članova odbora ili na zahtev predsednika Narodne skupštine.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se predsedniku odbora u pisanom obliku i sadrži dnevni red i rok za sazivanje sednice.

Ako predsednik odbora ne sazove sednicu u zahtevanom roku, sednicu odbora saziva zamenik predsednika odbora ili predsednik Narodne skupštine.

Na sednici sazvanoj na način iz stava 1. ovog člana, odbor radi prema dnevnom redu navedenom u zahtevu za održavanje sednice.

Član 72.

Saziv za sednicu odbora sadrži dan, čas i mesto održavanja sednice i predlog dnevnog reda.

Saziv za sednicu odbora dostavlja se u pisanom obliku članovima odbora, poslaničkim grupama i Vladi i ističe na oglasnoj tabli u Narodnoj skupštini, najmanje tri dana pre dana održavanja sednice odbora. Izuzetno, saziv se može dostaviti i u kraćem roku, pri čemu je predsednik odbora dužan da na sednici odbora obrazloži takav postupak.

Dnevni red sednice utvrđuje odbor, većinom glasova prisutnih članova, na sednici kojoj prisustvuje većina članova odbora.

Rasprava na sednici odbora, prema utvrđenom dnevnom redu, vodi se bez obzira na broj prisutnih članova odbora.

Odbor može da održi sednicu bez kvoruma za odlučivanje ako se na njoj obavlja rasprava u cilju obaveštavanja odbora o pitanjima iz njegovog delokruga.

Član 73.

Član odbora je dužan da učestvuje u radu odbora.

O sprečenosti da učestvuje na sednici odbora, kao i o razlozima sprečenosti, član odbora je dužan da blagovremeno obavesti svog zamenika i predsednika odbora.

Zamenik člana odbora dužan je da učestvuje na sednici odbora na kojoj ne prisustvuje član odbora koga zamenjuje.

Član 74.

Sednici odbora može da prisustvuje i učestvuje u radu, bez prava odlučivanja, i narodni poslanik koji nije član odbora, osim ako ovim poslovnikom nije drukčije uređeno.

Kada se na sednici odbora razmatraju predlozi zakona i amandmani na predloge zakona, na sednicu se pozivaju i njihovi podnosioci, odnosno njihovi ovlašćeni predstavnici.

U radu odbora učestvuju predstavnici i poverenici Vlade.

Kada se na sednici razmatraju izveštaji, inicijative i pitanja iz nadležnosti državnih organa, organizacija i tela, na sednicu se pozivaju i njihovi predstavnici.

U radu odbora mogu, po pozivu, da učestvuju i naučnici i stručnjaci.

U izvršavanju poslova iz svog delokruga, odbor može od ministarstva i drugog republičkog organa da traži podatke i informacije od značaja za rad odbora.

Član 75.

Član odbora ima pravo da u okviru načelnog pretresa govori ukupno do deset minuta.

Predlagač zakona i drugog opšteg akta, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača, ima pravo da govori ukupno do 20 minuta.

Predsednik odbora, kao učesnik u pretresu, ima pravo da govori kao i član odbora.

Narodni poslanik iz poslaničke grupe koja ima člana odbora, ima pravo da govori u okviru vremena predviđenog za člana odbora iz iste poslaničke grupe, u dogovoru sa članom odbora.

Narodni poslanici iz poslaničke grupe koja nema člana odbora, imaju pravo da govore ukupno do 10 minuta.

Samostalni narodni poslanik, koji nije član odbora, ima pravo da govori ukupno do pet minuta.

Član odbora može da ustupi vreme iz stava 1. ovog člana drugom članu odbora, odnosno narodnom poslaniku.

Vreme iz st. 1. do 6. ovog člana ne mora se u potpunosti iskoristiti.

Član 76.

Odbor može da odluči, na predlog člana odbora, da se na sednici odbora vodi zajednički načelni pretres.

Član 77.

Vreme za pretres u pojedinostima jednako je vremenu iz člana 75. ovog poslovnika.

Član 78.

Odbor može da odluči, na predlog člana odbora, da se vreme iz čl. 75. i 77. ovog poslovnika skрати, produži ili da se ne ograničava.

Član 79.

Po otvaranju pretresa tačke dnevnog reda sednice odbora, predsednik odbora daje reč učesnicima na sednici odbora, po sledećem redosledu:

- predlagač akta, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača, koji dobija reč kad je zatraži;
- naučnici, stručnjaci i druga lica pozvana na sednicu odbora, prema redosledu prijavljivanja za reč;
- članovi odbora, prema redosledu prijavljivanja za reč;
- narodni poslanici koji nisu članovi odbora.

Član 80.

Odbor odlučuje većinom glasova prisutnih članova, na sednici kojoj prisustvuje većina članova odbora, ako zakonom i ovim poslovníkom nije drukčije propisano.

Član odbora koji se nalazi u sali, u kojoj se sednica odbora održava, smatra se prisutnim članom u smislu stava 1. ovog člana.

Zamenik člana odbora ima pravo odlučivanja u odsustvu člana odbora koga zamenjuje.

Član 81.

O radu na sednici odbora vodi se zapisnik.

Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sednici, imena prisutnih i odsutnih članova ili zamenika članova odbora, imena drugih učesnika sednice, usmene i pisane predloge, stavove odbora, rezultate svakog glasanja, kao i ime izvestioca koga je odredio odbor.

Usvojeni zapisnik potpisuju predsednik i sekretar odbora.

Na sednicama Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja vode se stenografske beleške, odnosno vrši se tonsko snimanje, a na sednicama drugih odbora, na njihov zahtev.

Stenografske beleške, odnosno obrađeni tonski snimak, prilažu se uz zapisnik i njegov su sastavni deo.

Član 82.

Na tok sednice odbora shodno se primenjuju odredbe ovog poslovníka o sednici Narodne skupštine, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

5. Javna slušanja

Član 83.

Radi pribavljanja informacija, odnosno stručnih mišljenja o predlogu akta koji je u skupštinskoj proceduri, razjašnjenja pojedinih rešenja iz predloženog ili važećeg akta, razjašnjenja pitanja značajnih za pripremu predloga akta ili drugog pitanja koje je u nadležnosti odbora, kao i radi praćenja sprovođenja i primene zakona, odnosno ostvarivanja kontrolne funkcije Narodne skupštine, odbori mogu da organizuju javna slušanja.

Član 84.

Predlog za organizovanje javnog slušanja može da podnese svaki član odbora.

Predlog iz stava 1. ovog člana sadrži temu javnog slušanja i spisak lica koja bi bila pozvana.

Odluku o organizovanju javnog slušanja donosi odbor.

O odluci iz stava 3. ovog člana, predsednik odbora obaveštava predsednika Narodne skupštine.

Predsednik odbora na javno slušanje poziva članove odbora, narodne poslanike i druga lica čije je prisustvo od značaja za temu javnog slušanja.

Poziv iz stava 5. ovog člana sadrži temu, vreme i mesto održavanja javnog slušanja, kao i obaveštenje o pozvanim učesnicima.

Javno slušanje se održava bez obzira na broj prisutnih članova odbora.

Nakon javnog slušanja, predsednik odbora dostavlja informaciju o javnom slušanju predsedniku Narodne skupštine, članovima odbora i učesnicima javnog slušanja. Informacija sadrži imena učesnika na javnom slušanju, kratak pregled izlaganja, stavova i predloga iznetih na javnom slušanju.

Članovi odbora i učesnici javnog slušanja mogu da podnesu pisane primedbe na informaciju o javnom slušanju predsedniku odbora, koji ih dostavlja licima iz stava 8. ovog člana.

VI. SEDNICA NARODNE SKUPŠTINE U REDOVNOM ZASEDANJU

1. Pripremanje i sazivanje sednice

Član 85.

Dnevni red sednice Narodne skupštine predlaže predsednik Narodne skupštine.

U predlog dnevnog reda sednice Narodne skupštine mogu se uvrstiti samo oni predlozi akata koji su podneti u skladu s Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom.

Član 86.

Sednicu Narodne skupštine saziva predsednik Narodne skupštine pisanim putem, po pravilu, najmanje sedam dana pre dana određenog za početak sednice.

Sednica Narodne skupštine može se sazvati i u roku kraćem od roka iz stava 1. ovog člana, pri čemu je predsednik Narodne skupštine dužan da na početku sednice obrazloži takav postupak.

Saziv za sednicu Narodne skupštine sadrži dan, čas i mesto održavanja sednice i predlog dnevnog reda.

Predsednik Narodne skupštine može da odloži čas, odnosno dan početka sednice Narodne skupštine, o čemu blagovremeno obaveštava narodne poslanike, s tim što je dužan da na početku sednice obrazloži takav postupak.

Član 87.

Sednice Narodne skupštine, po pravilu, održavaju se utorkom, sredom i četvrtkom, od 10,00 do 18,00 časova s pauzom od jednog časa.

Predsednik Narodne skupštine može da odluči da se sednica Narodne skupštine održi i drugim danima, odnosno da Narodna skupština produži rad i posle 18,00 časova, ako za to postoje opravdani razlozi, koje predsednik Narodne skupštine saopštava narodnim poslanicima.

O produženju rada na sednici posle 18,00 časova, predsednik Narodne skupštine obaveštava Narodnu skupštinu najkasnije do 16,00 časova tog dana.

U roku iz stava 3. ovog člana, predsednik Narodne skupštine obaveštava Narodnu skupštinu i kada produžetak rada obuhvata mogućnost glasanja o završenim tačkama dnevnog reda.

Narodna skupština odlučuje u Danu za glasanje, koji određuje predsednik Narodne skupštine. Predsednik Narodne skupštine može da odredi da Dan za glasanje o predlogu zakona bude odmah po završetku pretresa tog predloga zakona.

U toku sednice, predsednik Narodne skupštine može da odluči da se deo sednice održi i na drugom mestu, o čemu obaveštava narodne poslanike, najkasnije 24 časa pre početka rada na tom mestu.

2. Otvaranje sednice i učešće na sednici

Član 88.

Predsednik Narodne skupštine otvara sednicu Narodne skupštine i, na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika, konstatuje broj narodnih poslanika koji su prisutni u Narodnoj skupštini.

Ako predsednik konstatuje da na početku radnog dana, u sali za sednice, nisu prisutna najmanje 84 narodna poslanika, početak rada odlaže se za jedan sat.

Ako ni posle odlaganja ne postoje uslovi za početak rada na sednici Narodne skupštine, sednica se odlaže za naredni radni dan.

Pretres tačaka iz utvrđenog dnevnog reda sednice Narodne skupštine vodi se bez obzira na broj prisutnih narodnih poslanika u sali za sednice.

Kvorum za rad Narodne skupštine u Danu za glasanje, prilikom usvajanja zapisnika i utvrđivanja dnevnog reda, kao i na prvoj sednici Narodne skupštine, postoji ako je na sednici Narodne skupštine prisutna većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Postojanje kvoruma se utvrđuje primenom elektronskog sistema za glasanje, na taj način što je svaki narodni poslanik dužan da se identifikuje prilikom ulaska u salu, ubacivanjem identifikacione kartice u poslaničku jedinicu.

Ako predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe izrazi sumnju u postojanje kvoruma utvrđenog primenom elektronskog sistema za glasanje, predsjednik Narodne skupštine stavlja na uvid izvod o prisutnosti narodnih poslanika.

Ako sistem za elektronsko glasanje nije u funkciji, o čemu predsjednik Narodne skupštine obavještava narodne poslanike, kvorum se utvrđuje prebrojavanjem narodnih poslanika.

Predsjednik Narodne skupštine može da odluči da se kvorum utvrđuje prebrojavanjem narodnih poslanika i u drugim slučajevima.

Ako predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe izrazi sumnju u postojanje kvoruma utvrđenog prebrojavanjem narodnih poslanika, može da zatraži da se kvorum utvrdi prozivkom narodnih poslanika, o čemu Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Član 89.

U radu na sednici Narodne skupštine, pored narodnih poslanika, učestvuju predsjednik i članovi Vlade, ovlašćeni predstavnici drugih predlagača zakona i direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, kao i druga lica koja predsjednik Narodne skupštine pozove.

Sednici Narodne skupštine mogu, na poziv predsjednika Narodne skupštine, da prisustvuju predsjednici stranih država, predsjednici i članovi stranih vlada, delegacije predstavničkih tela stranih država, predstavnici međunarodnih organizacija, šefovi diplomatskih misija i drugi gosti.

Član 90.

Na početku rada na sednici Narodne skupštine, svakog dana kada Narodna skupština zaseda, predsjednik Narodne skupštine obavještava Narodnu skupštinu koji su narodni poslanici sprečeni da prisustvuju sednici Narodne skupštine, kao i o tome ko je pozvan na sednicu.

Istovremeno, predsjednik Narodne skupštine daje potrebna objašnjenja u vezi s radom na sednici i drugim pitanjima.

3. Tok sednice

Član 91.

Zapisnik sa prethodne sednice Narodne skupštine usvaja se, po pravilu, do završetka naredne sednice Narodne skupštine.

Narodni poslanik može da predloži odlaganje usvajanja zapisnika, o čemu Narodna skupština odlučuje bez pretresa, većinom glasova prisutnih narodnih poslanika, ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Ako zapisnik prethodne sednice Narodne skupštine nije narodnim poslanicima dostavljen najkasnije 72 časa pre odlučivanja o njemu, usvajanje tog zapisnika odlaže se za narednu sednicu Narodne skupštine.

Primedbe na zapisnik se dostavljaju u pisanom obliku Odboru za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja, najkasnije 24 časa pre početka sednice Narodne skupštine na kojoj se zapisnik usvaja.

Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja razmatra dostavljene primedbe na zapisnik i Narodnoj skupštini dostavlja izveštaj sa predlogom da primedbe prihvati ili ne prihvati.

O primedbama na zapisnik Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Usvojene primedbe postaju sastavni deo zapisnika.

Narodna skupština o zapisniku odlučuje bez pretresa.

Član 92.

Dnevni red sednice utvrđuje Narodna skupština.

Narodni poslanik, Vlada i drugi ovlašćeni predlagači mogu da predlože povlačenje pojedinih tačaka iz predloženog dnevnog reda, dopunu predloženog dnevnog reda, spajanje rasprave, vođenje pretresa u pojedinostima odmah po završetku načelnog pretresa pojedinog predloga zakona i promenu redosleda pojedinih tačaka predloženog dnevnog reda.

Narodni poslanik može da predloži skraćenje vremena za raspravu o predlogu pojedinog akta.

Predlozi iz st. 2. i 3. ovog člana se dostavljaju predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku, najkasnije 24 časa pre časa određenog za početak sednice Narodne skupštine.

Ako je predlog iz stava 2. ovog člana podnela grupa narodnih poslanika, u predlogu mora biti naznačen predstavnik predlagača. Ako to nije učinjeno, smatra se da je predstavnik predlagača prvi potpisani narodni poslanik.

Ako predlozi iz stava 2. ovog člana nisu podneti u skladu s odredbama ovog poslovnika, Narodna skupština ih neće razmatrati, niti će se o njima izjašnjavati.

O predloženim izmenama i dopunama dnevnog reda obavlja se pretres, u kome mogu učestvovati samo:

- predlagač promene dnevnog reda, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača;
- predlagač akta na koji se promena odnosi, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača akta, ako se predlaže povlačenje predloga akta iz predloženog dnevnog reda.

Učešće u pretresu o predloženim izmenama i dopunama dnevnog reda može trajati najduže tri minuta.

Član 93.

Prilikom utvrđivanja dnevnog reda, Narodna skupština odlučuje o svakom predlogu, bez pretresa, sledećim redosledom:

- za hitni postupak;
- za povlačenje pojedinih tačaka iz predloženog dnevnog reda;
- za dopunu predloženog dnevnog reda;
- za skraćenje vremena za raspravu (skraćeni postupak);
- za spajanje rasprave;
- za vođenje pretresa u pojedinostima odmah po završetku načelnog pretresa pojedinog predloga zakona i
- za promenu redosleda pojedinih tačaka.

Nove tačke koje su unete u dnevni red usvajanjem predloga za hitni postupak, odnosno za dopunu predloženog dnevnog reda, uvršćuju se u dnevni red po redosledu predlaganja, osim ako je predlagač predložio drugi redosled razmatranja, o čemu se Narodna skupština izjašnjava bez pretresa.

O dnevnom redu u celini Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Član 94.

Zakone i druge akte Narodna skupština donosi u:

- redovnom postupku i
- hitnom postupku.

Redovni i hitni postupak, s obzirom na dužinu trajanja pretresa na sednici Narodne skupštine, mogu da budu:

- osnovni i
- skraćeni.

Član 95.

Narodni poslanik može da predloži skraćenje vremena za raspravu o predlogu akta, ako se radi o:

- potvrđivanju međunarodnog ugovora;
- manjoj izmeni ili dopuni postojećih zakona kojima se bitno ne menjaju materijalna rešenja;
- prestanku važenja zakona;
- usklađivanju zakona s pravnim sistemom Republike Srbije i propisima Evropske unije;
- izmeni zakona koja je u vezi s odlukom Ustavnog suda;
- autentičnom tumačenju zakona;
- izboru i razrešenju lica koje u skladu s Ustavom i zakonom bira Narodna skupština, ako ovim poslovníkom nije drukčije uređeno.

Član 96.

U osnovnom postupku, po otvaranju načelnog pretresa svake tačke dnevnog reda sednice Narodne skupštine, pravo da govore, po sledećem redosledu i vremenskom trajanju, imaju:

- predlagač akta, odnosno ovlašćeni predstavnik grupe predlagača akta, koji dobija reč kad je zatraži i na njega se ne odnosi ograničenje u pogledu trajanja izlaganja;
- izvestilac nadležnog odbora, koji ima pravo da govori jednom, u trajanju do pet minuta;
- predsednik, odnosno predstavnik poslaničke grupe, koji ima pravo da govori do 20 minuta, s tim što ovo vreme može podeliti u dva dela;
- narodni poslanici, naizmenično, prema tome da li podržavaju ili osporavaju predlog, što navode u prijavi za reč. Ako u prijavi za reč nije navedeno da li narodni poslanici podržavaju ili osporavaju predlog, ti narodni poslanici govore na kraju redosleda prijava za reč.

Predsednik Vlade i članovi Vlade dobijaju reč kad je zatraže i na njih se ne odnosi ograničenje u pogledu trajanja izlaganja. Direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo ima ista prava kao članovi Vlade, ali samo kad Narodna skupština pretresa predlog zakona koji je za Vladu pripremio Republički sekretarijat za zakonodavstvo, o čemu Vlada posebno obaveštava Narodnu skupštinu.

Narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa, međusobnim dogovorom određuju najviše tri učesnika u raspravi, koji imaju pravo da govore svako po jednom, do pet minuta. Ako se ne postigne međusobni dogovor, pravo da govore po jednom, do pet minuta, imaju tri narodna poslanika koji se prvi prijave za reč.

Prijave za reč, s redosledom narodnih poslanika, podnose poslaničke grupe i narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa u pisanom obliku do otvaranja pretresa, a ostali učesnici u raspravi, usmeno, po otvaranju pretresa.

Član 97.

U osnovnom postupku ukupno vreme rasprave u načelu za poslaničke grupe iznosi pet časova.

Vreme iz stava 1. ovog člana raspoređuje se na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova te poslaničke grupe.

Predsednik, odnosno predstavnik poslaničke grupe, pre otvaranja pretresa, ima pravo da predloži duže vreme pretresa za poslaničke grupe od vremena utvrđenog u stavu 1. ovog člana. O tom predlogu Narodna skupština odlučuje većinom glasova narodnih poslanika, na sednici na kojoj je prisutna većina narodnih poslanika, bez pretresa.

Član 98.

Predsednik Narodne skupštine daje reč narodnim poslanicima prema redosledu koji je dostavila njihova poslanička grupa i do isteka ukupnog vremena rasprave utvrđenog za poslaničku grupu.

Ako su za raspravu prijavljeni narodni poslanici iz više poslaničkih grupa, predsednik Narodne skupštine daje im reč naizmenično, tako da prvo govori narodni poslanik koji je član brojčano najmanje poslaničke grupe, pa do brojčano najveće, sve dok ima prijavljenih govornika.

Poslanička grupa ne mora da koristi vreme koje ima na raspolaganju, odnosno ne mora da ga u potpunosti iskoristi.

Kada utvrdi da nema više prijavljenih za učešće u pretresu, odnosno po isteku vremena utvrđenog za pretres, predsednik Narodne skupštine zaključuje pretres.

Član 99.

U skraćenom postupku ukupno vreme rasprave u načelnom pretresu iznosi 50% vremena utvrđenog za govornike u čl. 96. i 97. ovog poslovnika.

Član 100.

Predsednik Narodne skupštine, kada predsedava sednici Narodne skupštine, ako želi da učestvuje u pretresu, prepušta predsedavanje jednom od potpredsednika Narodne skupštine.

Član 101.

Predsednik Narodne skupštine može da prekine sednicu Narodne skupštine radi održavanja nove sednice Narodne skupštine, uz obavezu da obrazloži prekid.

Predsednik Narodne skupštine može da odredi pauzu u radu sednice Narodne skupštine da bi se izvršile potrebne konsultacije ili pribavilo mišljenje.

Predsednik Narodne skupštine prekida rad Narodne skupštine u Danu za glasanje kada utvrdi nedostatak propisanog kvoruma na sednici Narodne skupštine, dok se kvorum ne obezbedi.

Predsednik Narodne skupštine prekida rad Narodne skupštine i u drugim slučajevima, ako to Narodna skupština zaključuje.

Predsednik Narodne skupštine obaveštava narodne poslanike o nastavku sednice.

Član 102.

Kada se obavi razmatranje svih tačaka dnevnog reda i odlučivanje o njima, predsednik Narodne skupštine zaključuje sednicu Narodne skupštine.

Član 103.

Narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine, ako smatra da nije u skladu s odredbama ovog poslovnika, a učinjeno je na sednici Narodne skupštine koja je u toku, i to neposredno po učinjenoj povredi.

Narodni poslanik ne može da ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine na koju je već ukazano.

Predsednik Narodne skupštine daje reč narodnom poslaniku koji ukazuje na povredu iz stava 1. ovog člana odmah po završenom izlaganju prethodnog govornika, s tim što predsednici poslaničkih grupa imaju prednost.

Narodni poslanik je dužan da navede koji je član ovog poslovnika povređen postupanjem predsednika Narodne skupštine i da obrazloži u čemu se sastoji ta povreda, s tim što može govoriti najduže do dva minuta.

Ako smatra da povreda nije učinjena, predsednik Narodne skupštine je dužan da da objašnjenje, a ukoliko smatra da je povreda učinjena, predsednik Narodne skupštine je dužan da učinjenu povredu otkloni.

Ako i posle objašnjenja predsednika Narodne skupštine narodni poslanik smatra da je povreda učinjena, može zahtevati, bez prava na obrazlaganje, da se Narodna skupština, bez pretresa, o tome izjasni u Danu za glasanje.

Predsednik Narodne skupštine je dužan da narodnom poslaniku koji se ne pridržava odredaba iz st. 1, 2, 4. i 6. ovog člana, ili na drugi očigledan način zloupotrebljava prava predviđena ovim članom, izrekne mere predviđene čl. 108. do 111. ovog poslovnika.

U slučaju iz stava 7. ovog člana, predsednik Narodne skupštine je dužan da vreme koje je narodni poslanik koristio zloupotrebljavajući pravo iz stava 1. ovog člana oduzme od ukupnog vremena koje pripada njegovoj poslaničkoj grupi u pretresu o tekućoj tački dnevnog reda, ako je njegovoj poslaničkoj grupi preostalo vremena za pretres.

Ako narodni poslanik smatra da predsednik Narodne skupštine do početka sednice Narodne skupštine nije postupio u skladu s odredbama ovog poslovnika, ima pravo da na to ukaže predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku, o čemu predsednik Narodne skupštine, na sednici Narodne skupštine, obaveštava narodne poslanike i daje objašnjenje.

Ako i posle objašnjenja predsednika Narodne skupštine iz stava 9. ovog člana narodni poslanik smatra da je povreda učinjena, može zahtevati, bez prava na obrazlaganje, da se Narodna skupština, bez pretresa, o tome izjasni u Danu za glasanje.

Član 104.

Ako se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku koji nije član iste poslaničke grupe, navodeći njegovo ime i prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumači

njegovo izlaganje, narodni poslanik na koga se izlaganje odnosi ima pravo na repliku.

Ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, odnosno političku stranku čiji narodni poslanici pripadaju toj poslaničkoj grupi, u ime poslaničke grupe, pravo na repliku ima predsjednik poslaničke grupe.

O korišćenju prava iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje predsjednik Narodne skupštine.

Replika ne može da traje duže od dva minuta.

4. Održavanje reda na sednici

Član 105.

Niko ne može da govori na sednici Narodne skupštine pre nego što zatraži i dobije reč od predsednika Narodne skupštine.

Narodni poslanik govori s poslaničkog mesta u sali za sednice Narodne skupštine po dobijanju reči od predsednika Narodne skupštine, osim u slučajevima određenim ovim poslovníkom.

Sa govornice u sali za sednice Narodne skupštine može da govori: predsjednik Republike, predsjednik Vlade i druga lica, po odobrenju predsednika Narodne skupštine.

Niko ne sme da priđe govornici dok mu predsjednik Narodne skupštine to ne odobri.

Član 106.

Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.

Niko ne može da prekida govornika niti da ga opominje, osim predsednika Narodne skupštine, u slučajevima predviđenim ovim poslovníkom.

Za vreme govora narodnih poslanika ili drugih učesnika u pretresu, nije dozvoljeno dobacivanje, odnosno ometanje govornika na drugi način, kao i svaki drugi postupak koji ugrožava slobodu govora.

Član 107.

Govornik na sednici Narodne skupštine je dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.

Na sednici Narodne skupštine nije dozvoljeno neposredno obraćanje narodnog poslanika drugom narodnom poslaniku, korišćenje uvredljivih izraza, kao ni iznošenje činjenica i ocena koje se odnose na privatni život drugih lica.

Član 108.

O redu na sednici Narodne skupštine stara se predsjednik Narodne skupštine.

Zbog povrede reda na sednici, predsednik Narodne skupštine može da izrekne mere: opomenu, oduzimanje reči ili udaljenje sa sednice.

Na osnovu mere iz stava 2. ovog člana, Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja izriče novčanu kaznu, u skladu s odredbama člana 114. ovog poslovnika.

Evidenciju o izrečenim merama iz stava 2. ovog člana vodi generalni sekretar Narodne skupštine.

Član 109.

Opomena se izriče narodnom poslaniku:

- koji je prišao govornici bez dozvole predsednika Narodne skupštine;
- koji govori pre nego što je zatražio i dobio reč;
- koji, i pored upozorenja predsednika Narodne skupštine, govori o pitanju koje nije na dnevnom redu;
- ako prekida govornika u izlaganju ili dobacuje, odnosno ometa govornika, ili na drugi način ugrožava slobodu govora;
- koji se neposredno obraća drugom narodnom poslaniku;
- ako upotrebljava psovke i uvredljive izraze;
- ako iznosi činjenice i ocene koje se odnose na privatni život drugih lica;
- ako drugim postupcima narušava red na sednici ili postupa protivno odredbama ovog poslovnika.

Član 110.

Mera oduzimanja reči izriče se narodnom poslaniku kome su prethodno izrečene dve mere opomene, a koji i posle toga narušava red na sednici ili postupa protivno odredbama ovog poslovnika.

Narodni poslanik kome je izrečena mera oduzimanja reči, dužan je da prekine svoje izlaganje. U suprotnom, predsednik Narodne skupštine isključuje ozvučenje i, po potrebi, određuje pauzu.

Član 111.

Mera udaljenja sa sednice izriče se narodnom poslaniku koji i posle izrečene mere oduzimanja reči ometa ili sprečava rad na sednici, ne poštuje odluku predsednika Narodne skupštine o izricanju mere oduzimanja reči, ili nastavlja da čini druge prekršaje u smislu člana 109. ovog poslovnika, kao i u drugim slučajevima određenim ovim poslovníkom.

Mera udaljenja sa sednice može se izreći narodnom poslaniku i bez prethodno izrečenih mera, u slučaju fizičkog napada na drugo lice u zgradi Narodne skupštine.

Narodni poslanik kome je izrečena mera udaljenja sa sednice dužan je da se odmah udalji iz sale u kojoj se sednica održava.

Ako narodni poslanik odbije da se udalji sa sednice Narodne skupštine, predsednik Narodne skupštine će naložiti službi zaduženoj za održavanje reda u zgradi Narodne skupštine da tog narodnog poslanika udalji sa sednice i odrediti pauzu do izvršenja mere udaljenja.

Član 112.

Ako predsednik Narodne skupštine redovnim merama ne može da održi red na sednici, odrediće pauzu dok se ne uspostavi red.

Član 113.

Mere opomene i oduzimanja reči primenjuju se za dan kada su na sednici Narodne skupštine izrečene.

Mera udaljenja sa sednice primenjuje se za narednih 20 dana zasedanja (rada) Narodne skupštine od dana udaljenja, odnosno za sednicu na kojoj je izrečena ova mera, ako sednica traje duže od 20 dana zasedanja (rada) Narodne skupštine.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, narodni poslanik koji je udaljen sa sednice Narodne skupštine ima pravo da prisustvuje sednici Narodne skupštine u Danu za glasanje.

Član 114.

Narodni poslanik kome je izrečena opomena, kažnjava se novčanom kaznom u visini od 10% osnovne plate narodnog poslanika.

Narodni poslanik kome su u toku iste sednice izrečene dve opomene, kažnjava se novčanom kaznom u visini od 20% osnovne plate narodnog poslanika.

Narodni poslanik kome je oduzeta reč, kažnjava se novčanom kaznom u visini od 40% osnovne plate narodnog poslanika.

Narodni poslanik kome je izrečena mera udaljenja sa sednice, kažnjava se novčanom kaznom u visini od 50% osnovne plate narodnog poslanika.

Ako je narodnom poslaniku izrečeno više mera za povredu reda na sednici Narodne skupštine, novčane kazne se ne sabiraju, već se primenjuje samo najviša novčana kazna.

Član 115.

Odluku o novčanoj kazni za narodnog poslanika donosi Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja.

Narodnom poslaniku na stalnom radu iznos novčane kazne se oduzima od njegovih primanja za tekući mesec, odnosno za tekući i naredni mesec, ako je udaljen sa sednice Narodne skupštine.

Narodnom poslaniku koji nije na stalnom radu u Narodnoj skupštini iznos novčane kazne se oduzima od njegovih primanja u Narodnoj skupštini (razlika između plate narodnog poslanika na stalnom radu u Narodnoj skupštini i zarade koju ostvaruje u radnom odnosu ili penzije, odnosno poslanički dodatak), za tekući mesec, odnosno i za naredne mesece, ako su mesečna primanja narodnog poslanika koja ostvaruje u Narodnoj skupštini manja od iznosa novčane kazne, dok se ne dostigne ukupna suma novčane kazne.

Narodni poslanik koji je novčano kažnjen zbog opomene ili oduzimanja reči, ima pravo na naknadu troškova za korišćenje automobila, za ishranu i hotelski smeštaj, a narodni poslanik koji je novčano kažnjen zbog udaljavanja sa sednice, ima pravo na naknadu troškova za korišćenje automobila, u skladu s aktom Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja.

Član 116.

Odredbe ovog poslovnika o redu na sednici Narodne skupštine primenjuju se i na druge učesnike na sednici Narodne skupštine.

Član 117.

O redu na sednici odbora stara se predsednik odbora.

O izrečenoj meri na sednici odbora, predsednik odbora obaveštava predsednika Narodne skupštine.

Predsednik Narodne skupštine o izrečenoj meri obaveštava Odbor za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja.

Odredbe ovog poslovnika o redu na sednici Narodne skupštine shodno se primenjuju na sednicu odbora i drugog radnog tela Narodne skupštine.

5. Zapisnik

Član 118.

O radu na sednici Narodne skupštine vodi se zapisnik.

Zapisnik obuhvata glavne podatke o radu na sednici, naročito o predlozima o kojima se raspravljalo, s imenima učesnika u raspravi i imenima narodnih poslanika koji su izlaganja dostavili u pisanom obliku, o zaključcima koji su na sednici prihvaćeni i o rezultatu glasanja o pojedinim pitanjima i o izrečenim merama.

Na sednici Narodne skupštine vode se stenografske beleške, u kojima se, u tekstu, svakih deset minuta obeležava kosim zagradama, a tok sednice snima se tonski. U stenografske beleške unosi se tekst u izrečenom obliku, bez ikakvog izostavljanja reči i izraza.

Pravo je svakog narodnog poslanika da ostvari uvid u stenografske beleške, odnosno tonski snimak, na svoj zahtev. Ako narodni poslanik želi da autorizuje tekst svog izlaganja, dužan je da to učini u roku od tri dana od dana održavanja sednice.

Stenografske beleške dostavljaju se poslaničkim grupama najkasnije narednog dana.

Sastavni deo stenografskih beležaka čini izlaganje narodnog poslanika dostavljeno u pisanom obliku.

Usvojeni zapisnik potpisuju predsednik i generalni sekretar Narodne skupštine.

Usvojenom zapisniku prilaže se materijal razmatran na sednici i stenografske beleške s te sednice.

O izradi i čuvanju zapisnika stara se generalni sekretar Narodne skupštine.

VII. POSEBNA I SVEČANA SEDNICA

Član 119.

Narodna skupština može održati posebnu sednicu.

Posebnu sednicu saziva predsednik Narodne skupštine.

Posebna sednica saziva se radi usvajanja predloga ustava; proglašenja ustava i ustavnog zakona za sprovođenje ustava; radi polaganja zakletve predsednika Republike; kada kandidat za predsednika Vlade izlaže program i predlaže sastav Vlade, radi izbora Vlade i polaganja zakletve predsednika i članova Vlade; kao i radi polaganja zakletve izabranih lica koja, u skladu sa zakonom, zakletvu polažu pred Narodnom skupštinom.

Predsednik Narodne skupštine može sazvati posebnu sednicu na kojoj se Narodnoj skupštini može obratiti predsednik Republike, predsednik ili predstavnik strane države, predstavnik parlamenta strane države ili predstavnik međunarodne organizacije.

Na poziv predsednika Narodne skupštine, Narodnoj skupštini se mogu obratiti, u zavisnosti od pitanja koje se raspravlja, i predstavnici drugih organa, organizacija i tela.

Posebna sednica se može sazvati i u vezi s izveštajem organa, odnosno tela, koji se, u skladu sa zakonom, podnosi Narodnoj skupštini.

Član 120.

Narodna skupština može održati svečanu sednicu.

Predsednik Narodne skupštine može, povodom državnih i međunarodnih praznika, sazvati svečanu sednicu Narodne skupštine i pozvati predsednika Republike, predsednika Vlade, predstavnike drugih organa i organizacija iz zemlje i inostranstva da se obrate Narodnoj skupštini.

Član 121.

Dnevni red posebne i svečane sednice utvrđuje predsednik Narodne skupštine.

U pogledu načina i roka u kome se narodnim poslanicima dostavlja obaveštenje o vremenu i mestu održavanja posebne i svečane sednice, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na sazivanje sednice Narodne skupštine.

VIII. ODLUČIVANJE

1. Opšte odredbe

Član 122.

Narodna skupština odlučuje glasanjem narodnih poslanika, u skladu s Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom.

Član 123.

Narodni poslanici glasaju za predlog, protiv predloga, ili se uzdržavaju od glasanja.

2. Javno glasanje

Član 124.

Narodna skupština i njena radna tela odlučuju javnim glasanjem: upotrebom elektronskog sistema za glasanje, dizanjem ruke ili prozivkom.

Član 125.

Javno glasanje upotrebom elektronskog sistema za glasanje vrši se na način određen ovim poslovníkom.

Dizanjem ruke glasa se ako elektronski sistem za glasanje nije u funkciji, ako se sednica održava u prostoriji u kojoj nema takvog sistema ili ako Narodna skupština prethodno o tome odluči.

Na zahtev narodnog poslanika, Narodna skupština može, bez pretresa, odlučiti da se glasa prozivkom, na način određen ovim poslovníkom.

Član 126.

Glasanje upotrebom elektronskog sistema vrši se pritiskanjem određenih tastera, uz prethodnu identifikaciju narodnih poslanika.

Vreme za glasanje upotrebom elektronskog sistema iznosi 15 sekundi.

Po isteku vremena iz stava 2. ovog člana, predsednik Narodne skupštine zaključuje glasanje i saopštava rezultat glasanja.

Odluka se smatra donetom ako je za nju glasalo više od polovine identifikovanih narodnih poslanika, odnosno Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom predviđena većina.

Rezultat svakog glasanja prikazuje se na monitorima.

Izvod svakog glasanja dostavlja se poslaničkim grupama, na njihov zahtev, i stavlja na uvid predstavnicima sredstava javnog informisanja.

Član 127.

Narodni poslanici dužni su da koriste isključivo svoje identifikacione kartice, kao i da se identifikuju pri ulasku u salu ubacivanjem kartice u poslaničku jedinicu, odnosno, da se odjave prilikom napuštanja sale.

Za narodnog poslanika koji koristi identifikacionu karticu drugog narodnog poslanika, odnosno na drugi način zloupotrebljava elektronski sistem za glasanje, predsednik Narodne skupštine izriče meru udaljenja sa sednice, a glasanje u kojem je zloupotreba izvršena biće poništeno i odmah će se pristupiti identifikaciji i ponovnom glasanju.

Narodni poslanik koji se nije identifikovao na način iz stava 1. ovog člana nema pravo da dobije reč.

Član 128.

Narodni poslanici su dužni da identifikacione kartice nose sa sobom pri izlasku iz sale Narodne skupštine.

Ako narodni poslanik napusti salu Narodne skupštine i ostavi u poslaničkoj jedinici, odnosno pored nje, svoju identifikacionu karticu, Služba Narodne skupštine će odmah tu karticu dostaviti generalnom sekretaru Narodne skupštine. Kartica će biti vraćena narodnom poslaniku po ulasku u salu.

Član 129.

Narodni poslanik je dužan da nestanak svoje identifikacione kartice odmah prijavi generalnom sekretaru Narodne skupštine.

Narodnom poslaniku koji ne donese identifikacionu karticu, ili je izgubi u toku trajanja sednice Narodne skupštine, generalni sekretar Narodne skupštine izdaće privremenu karticu, o čemu će obavestiti predsednika Narodne skupštine.

Privremenu karticu narodni poslanik vraća generalnom sekretaru Narodne skupštine odmah posle završetka sednice za koju mu je privremena kartica data na korišćenje.

Član 130.

Ako se glasa dizanjem ruke, narodni poslanici se prvo izjašnjavaju - ko je za predlog, zatim - ko je protiv predloga, i na kraju - ko se uzdržava od glasanja.

Poslanička grupa može odrediti jednog svog člana za kontrolu prebrojavanja glasova.

Nakon obavljenog glasanja, predsednik Narodne skupštine zaključuje glasanje i saopštava rezultat glasanja.

Odluka se smatra donetom kada predsednik Narodne skupštine konstatuje da je za nju glasala većina propisana Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom.

Član 131.

Ako Narodna skupština odluči da se glasa prozivkom, generalni sekretar Narodne skupštine proziva narodne poslanike po azbučnom redu prezimena, a svaki prozvani narodni poslanik izgovara reč "za", "protiv" ili "uzdržan". Predsednik Narodne skupštine ponavlja ime i prezime narodnog poslanika koji je glasao i njegovu izjavu, odnosno utvrđuje da je odsutan ili da ne želi da glasa.

Generalni sekretar Narodne skupštine zapisuje izjavu narodnog poslanika ili njegovu odsutnost, uz njegovo ime i prezime na spisku.

Odluka se smatra donetom kada predsednik Narodne skupštine konstatuje da je za nju glasala većina propisana Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom.

Ako Narodna skupština odluči da se glasa prozivkom u postupku izbora u kome su predložena dva ili više kandidata, narodni poslanici koji pristupaju glasanju izgovaraju puno ime i prezime kandidata za koje glasaju.

3. Tajno glasanje

Član 132.

Narodna skupština odlučuje tajnim glasanjem kada je to predviđeno zakonom, ovim poslovníkom ili posebnom odlukom Narodne skupštine.

Tajno se glasa upotrebom glasačkih listića.

Štampa se 250 glasačkih listića, koji su iste veličine, oblika i boje, a overeni su pečatom Narodne skupštine.

Za svako ponovljeno glasanje, glasački listići štampaju se u drugoj boji.

Član 133.

Za štampanje i pečaćenje glasačkih listića obrazuje se posebna komisija, koju čini po jedan predstavnik svake poslaničke grupe, a dok se ne obrazuju poslaničke grupe, komisiju čini po jedan, najmlađi, narodni poslanik sa četiri izborne liste koje su dobile najveći broj poslaničkih mandata. Predsednik komisije je najstariji narodni poslanik iz reda članova komisije.

Komisija sastavlja zapisnik, koji potpisuju svi članovi komisije.

Rad komisije završava se predajom glasačkih listića i potpisanog zapisnika rukovodiocu glasanja.

Glasački listić sadrži predlog o kome se odlučuje i opredeljenje "za" i "protiv". Na dnu glasačkog listića, reč "za" je na levoj, a reč "protiv" na desnoj strani. Narodni poslanik glasa tako što zaokružuje reč "za" ili reč "protiv".

Član 134.

Prilikom izbora i imenovanja, na glasačkim listićima kandidati se navode redosledom utvrđenim na listi kandidata. Ispred imena svakog kandidata stavlja se redni broj.

Glasanje se vrši zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata za koga narodni poslanik glasa.

Glasati se može za najviše onoliko kandidata koliko se bira, i to između kandidata čija su imena navedena na glasačkom listiću.

Član 135.

Tajnim glasanjem rukovodi predsednik Narodne skupštine, kome u radu pomažu potpredsednici Narodne skupštine i generalni sekretar Narodne skupštine (u daljem tekstu: komisija za glasanje).

Član 136.

Narodnom poslaniku se uručuje glasački listić tako što prilazi stolu predsednika, pošto je prethodno prozvan. Predsednik Narodne skupštine uručuje narodnom poslaniku glasački listić, a generalni sekretar Narodne skupštine označava, kod imena i prezimena narodnog poslanika u spisku, da mu je glasački listić uručen. Predsednik Narodne skupštine, pre početka glasanja, određuje vreme trajanja glasanja.

Glasačka kutija mora biti prazna i od providnog materijala.

Kad narodni poslanik popuni glasački listić, prilazi mestu gde se nalazi glasačka kutija i ubacuje u nju glasački listić, a generalni sekretar Narodne skupštine, kod imena i prezimena narodnog poslanika u spisku, označava da je narodni poslanik glasao.

Po isteku vremena glasanja, predsednik Narodne skupštine zaključuje glasanje.

Član 137.

Pošto je glasanje završeno, komisija za glasanje utvrđuje rezultat glasanja u istoj prostoriji u kojoj je glasanje i obavljeno.

Pre otvaranja glasačke kutije, prebrojaće se neuručeni glasački listići i staviti u poseban koverat, koji će biti zapečaćen.

Član 138.

Utvrđivanje rezultata glasanja obuhvata podatke o broju:

- uručenih glasačkih listića;
- upotrebljenih glasačkih listića;
- neupotrebljenih glasačkih listića;
- nevažećih glasačkih listića;

- važećih glasačkih listića;
- glasova "za" i glasova "protiv", odnosno, ako se prilikom izbora ili imenovanja glasa o više kandidata za istu funkciju, glasova koje su dobili pojedini kandidati.

Utvrđivanje rezultata glasanja obuhvata i konstataciju da je predlog izglasan ili da nije izglasan, odnosno kad se u izboru i imenovanju glasa o dva ili više kandidata za istu funkciju, koji kandidat je izabran, odnosno imenovan.

Član 139.

Nevažećim glasačkim listićem se smatra nepopunjeni glasački listić i glasački listić iz koga se ne može sa sigurnošću utvrditi za koji je predlog narodni poslanik glasao.

Prilikom glasanja o izboru i imenovanju, nevažećim glasačkim listićem smatra se glasački listić na kome je zaokružen veći broj kandidata od broja koji se bira, odnosno imenuje.

Član 140.

O utvrđivanju rezultata glasanja sastavlja se zapisnik, koji potpisuju svi članovi komisije za glasanje.

Predsednik Narodne skupštine objavljuje rezultat glasanja na sednici Narodne skupštine.

III. POSTUPCI ZA DONOŠENJE AKATA I DRUGI POSTUPCI

Član 141.

Predlozi zakona i drugih akata Narodnoj skupštini podnose se u pisanom ili elektronskom obliku.

1. Postupak za promenu Ustava

Član 142.

Predlog za promenu Ustava podnosi se u pisanom obliku, s obrazloženjem.

Nadležni odbor utvrđuje da je predlog iz stava 1. ovog člana podnet od strane Ustavom ovlašćenog predlagača i u propisanom obliku.

Član 143.

Narodna skupština razmatra predlog iz člana 142. ovog poslovnika na prvoj narednoj sednici, a najranije 30 dana od dana podnošenja predloga.

Sednici Narodne skupštine, na kojoj se razmatra predlog iz stava 1. ovog člana, prisustvuje podnosilac predloga za promenu Ustava.

Nakon okončanja rasprave, Narodna skupština odlučuje o predlogu za promenu Ustava.

Predlog za promenu Ustava ne može se menjati.

Član 144.

Ako Narodna skupština usvoji predlog iz člana 142. ovog poslovnika, nadležni odbor utvrđuje predlog akta o promeni Ustava, s obrazloženjem, i predlog ustavnog zakona za sprovođenje promene Ustava, većinom glasova od ukupnog broja članova odbora.

Na sednicu nadležnog odbora poziva se podnosilac predloga za promenu Ustava.

Kada su podnosioci predloga za promenu Ustava narodni poslanici ili birači, na sednicu nadležnog odbora poziva se njihov predstavnik.

Ako predstavnik iz stava 3. ovog člana nije određen, na sednicu nadležnog odbora poziva se prvi potpisani narodni poslanik, odnosno birač.

Član 145.

Nadležni odbor podnosi predlog akta o promeni Ustava i predlog ustavnog zakona za sprovođenje promene Ustava predsedniku Narodne skupštine, koji predloge odmah dostavlja narodnim poslanicima.

Uz predloge akata iz stava 1. ovog člana, nadležni odbor podnosi predlog odluke o raspisivanju referenduma, u slučaju kada je Narodna skupština prema Ustavu dužna da akt o promeni Ustava stavi na republički referendum radi potvrđivanja, odnosno ako nadležni odbor oceni da je potrebno da građani potvrde akt o promeni Ustava na referendumu.

Član 146.

Na sednici Narodne skupštine razmatraju se predlog akta o promeni Ustava i predlog ustavnog zakona za sprovođenje promene Ustava.

Nakon okončanja rasprave, Narodna skupština posebno odlučuje o predlogu akta o promeni Ustava i o predlogu ustavnog zakona za sprovođenje promene Ustava.

Član 147.

U slučaju da je Narodna skupština, prema Ustavu, dužna da akt o promeni Ustava stavi na republički referendum radi potvrđivanja, Narodna skupština donosi odluku o raspisivanju referenduma radi potvrđivanja tog akta.

U slučaju da Ustav ne predviđa obavezu potvrđivanja akta o promeni Ustava na republičkom referendumu, Narodna skupština može da donese odluku o raspisivanju referenduma radi potvrđivanja tog akta, na predlog Ustavom ovlašćenog predlagача za promenu Ustava, dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Član 148.

Nakon potvrđivanja akta o promeni Ustava na republičkom referendumu, Narodna skupština donosi odluku o proglašenju akta o promeni Ustava i odluku o proglašenju ustavnog zakona za sprovođenje promene Ustava, narednog dana od dana podnošenja konačnog izveštaja nadležnog organa o sprovedenom referendumu.

Član 149.

Ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno, u pogledu postupka za promenu Ustava, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovníka o postupku za donošenje zakona.

2. Postupak za donošenje zakona

Član 150.

Pravo predlaganja zakona i drugih opštih akata imaju svaki narodni poslanik, Vlada, skupština autonomne pokrajine ili najmanje 30.000 birača.

Zaštitnik građana i Narodna banka Srbije imaju pravo predlaganja zakona iz svoje nadležnosti.

Član 151.

Ovlašćeni predlagač zakona podnosi predlog zakona u obliku u kome se zakon donosi, s obrazloženjem.

Obrazloženje sadrži:

- 1) ustavni, odnosno pravni osnov za donošenje propisa;
- 2) razloge za donošenje propisa, a u okviru njih posebno: analizu sadašnjeg stanja, probleme koje propis treba da reši, ciljeve koji se propisom postižu, razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja propisa i odgovor na pitanje zašto je donošenje propisa najbolji način za rešavanje problema;
- 3) objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja;
- 4) procenu finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje propisa, koja obuhvata i izvore obezbeđenja tih sredstava;
- 5) opšti interes zbog kojeg se predlaže povratno dejstvo, ako predlog zakona sadrži odredbe s povratnim dejstvom;
- 6) razloge za donošenje zakona po hitnom postupku, ako je za donošenje zakona predložen hitni postupak;
- 7) razloge zbog kojih se predlaže da propis stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”;
- 8) pregled odredaba važećeg propisa koje se menjaju, odnosno dopunjuju (priprema se tako što se precrtava deo teksta koji se menja, a novi tekst upisuje velikim slovima).

Obrazloženje može da sadrži i analizu efekata propisa, koja sadrži sledeća objašnjenja: na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u propisu, kakve troškove će primena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima), da li su pozitivne posledice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti, da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija, da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o propisu i koje će se mere tokom primene propisa preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem propisa namerava.

Uz predlog zakona, predlagač dostavlja izjavu da je predlog zakona usklađen s propisima Evropske unije, ili da ne postoji obaveza usklađivanja, ili da zakon nije moguće uskladiti s propisima Evropske unije, i tabelu o usklađenosti predloga zakona s propisima Evropske unije.

Ako je predlagač zakona grupa narodnih poslanika, uz predlog mora biti naznačen predstavnik predlagača. Ako to nije učinjeno, smatra se da je predstavnik predlagača prvi potpisani narodni poslanik.

Član 152.

Predlog zakona koji je upućen Narodnoj skupštini predsednik Narodne skupštine, odmah po prijemu, dostavlja narodnim poslanicima, nadležnom odboru i Vladi, ako ona nije predlagač.

Predlog zakona se dostavlja i Zaštitniku građana, odnosno Narodnoj banci Srbije, ako uređuje materiju iz njihove nadležnosti.

Član 153.

Ako predlog zakona nije pripremljen u skladu s ovim poslovnikom, predsednik Narodne skupštine zatražiće od predlagača da ga uskladi s odredbama ovog poslovnika, pri čemu će precizno navesti u čemu se sastoji ta neusklađenost.

Predlagač zakona može, u roku od 15 dana, da podnese predlog zakona usklađen s odredbama ovog poslovnika ili da, u slučaju neslaganja s mišljenjem predsednika Narodne skupštine, zatraži, pisanim putem, da se Narodna skupština o tom pitanju izjasni. Narodna skupština je dužna da se o tom pitanju izjasni na prvoj narednoj sednici, pre prelaska na dnevni red, bez pretresa. Pre odlučivanja, predlagač zakona ima pravo da obrazloži svoj stav, u vremenu ne dužem od pet minuta.

Ako predlagač zakona ne postupi u skladu s odredbama stava 2. ovog člana, predlog zakona smatra se povučenim.

Član 154.

Predlog zakona, pripremljen u skladu s odredbama ovog poslovnika, može da se uvrsti u dnevni red sednice Narodne skupštine u roku ne kraćem od 15 dana od dana njegovog podnošenja.

Član 155.

Predlog zakona, pre razmatranja na sednici Narodne skupštine, razmatraju nadležni odbor i Vlada, ako nije predlagač zakona.

Nadležni odbor i Vlada, ako nije predlagač zakona, u svom izveštaju, odnosno mišljenju, mogu da predlože Narodnoj skupštini da prihvati ili ne prihvati predlog zakona u načelu.

Ako nadležni odbor i Vlada predlože prihvatanje predloga zakona u načelu, dužni su da navedu da li predlog zakona prihvataju u celini ili sa izmenama, koje predlažu u formi amandmana.

Narodnoj skupštini nadležni odbor i Vlada dostavljaju izveštaje, odnosno mišljenje, po pravilu, u roku ne kraćem od pet dana pre dana početka sednice Narodne skupštine na kojoj se predlog zakona razmatra.

Ako nadležni odbor ne dostavi izveštaj, odnosno Vlada mišljenje o predlogu zakona, predlog zakona će se razmatrati i bez tog izveštaja, odnosno mišljenja.

Član 156.

O predlogu zakona se na sednici nadležnog odbora najpre vodi načelni pretres, a zatim pretres u pojedinostima.

Pretres u pojedinostima obavlja se o članovima predloga zakona na koje su podneti amandmani i o amandmanima kojima se predlaže uvođenje novih odredaba, a u pretresu mogu da učestvuju: članovi odbora, predlagač zakona ili njegov predstavnik, predstavnik Vlade, ako ona nije predlagač, i podnosilac amandmana ili svaki narodni poslanik koji prisustvuje sednici nadležnog odbora, kao i druga pozvana lica.

Nakon završetka pretresa, nadležni odbor podnosi Narodnoj skupštini izveštaj, koji sadrži mišljenje i predloge odbora, kao i izdvojeno mišljenje člana odbora. Odbor određuje izvestioca, koji ima pravo da obrazlaže izveštaj odbora na sednici Narodne skupštine.

Član 157.

Na sednici Narodne skupštine najpre se vodi načelni pretres.

Narodna skupština može da odluči da obavi zajednički načelni pretres o više predloga zakona koji su na dnevnom redu iste sednice, a međusobno su uslovljeni ili su rešenja u njima međusobno povezana, s tim što se odlučivanje o svakom predlogu obavlja posebno.

Po završenom načelnom pretresu, Narodna skupština prelazi na načelni pretres o predlogu zakona, odnosno jedinstveni pretres o predlogu drugog akta iz ostalih tačaka dnevnog reda, a zatim prelazi na pretres u pojedinostima.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, pretres predloga zakona o budžetu Republike Srbije vodi se tako što se po završenom načelnom pretresu odmah prelazi na pretres u pojedinostima.

Od završenog načelnog pretresa, do otvaranja pretresa predloga zakona u pojedinostima, mora da prođe najmanje 24 časa.

U vremenu između završenog načelnog pretresa i otvaranja pretresa predloga zakona u pojedinostima, nadležni odbor može da podnese amandman na predlog zakona.

Narodna skupština može da odluči da se o pojedinim predlozima zakona pretres u pojedinostima vodi odmah po završetku načelnog pretresa.

Član 158.

Pretres u pojedinostima obavlja se o članovima na koje su podneti amandmani i o amandmanima kojima se predlaže unošenje novih odredaba, pri čemu ukupno vreme za pretres u pojedinostima za poslaničke grupe iznosi isto koliko je iznosilo i ukupno vreme za načelni pretres predloga zakona, odnosno za zajednički načelni pretres više predloga zakona za poslaničke grupe.

Ukupno vreme pretresa u pojedinostima za poslaničke grupe raspoređuje se na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova te poslaničke grupe.

Predsednici, odnosno ovlašćeni predstavnici poslaničkih grupa, za ukupni pretres u pojedinostima imaju dodatno vreme od 15 minuta za poslaničku grupu, koje se ne računa u ukupno vreme za pretres u pojedinostima za poslaničke grupe.

Svaki podnosilac amandmana ima pravo da obrazloži svoj amandman, u trajanju do dva minuta, s tim da ukupno trajanje pretresa u pojedinostima po ovom osnovu ne može biti duže od deset časova.

Ako je jedan amandman, zajedno, podnelo više narodnih poslanika, pravo da obrazloži ovaj amandman u ime podnosilaca ima samo jedan od potpisanih narodnih poslanika, i to u trajanju do dva minuta.

Ako više narodnih poslanika iz iste poslaničke grupe podnese amandmane koji su po sadržini istovetni, smatraće se da se radi o jednom istom amandmanu koji je podnelo više narodnih poslanika zajedno i primeniće se odredba iz stava 5. ovog člana.

Predlagač zakona, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača zakona ima pravo da o svakom amandmanu govori do dva minuta, s tim da ukupno trajanje pretresa u pojedinostima po ovom osnovu ne može biti duže od tri časa.

Narodni poslanici koji nisu članovi poslaničkih grupa, međusobnim dogovorom, određuju najviše tri učesnika u pretresu u pojedinostima, koji imaju pravo da govore svako po jednom, do pet minuta. Ako se ne postigne međusobni dogovor, pravo da govore po jednom, do pet minuta, imaju tri narodna poslanika koja se prva prijave za reč.

Ako je na isti član predloga zakona podneto više amandmana u istovetnom tekstu, o tim amandmanima će se odlučivati kao o jednom amandmanu.

Kada utvrdi da nema više prijavljenih za učešće u pretresu, odnosno po isteku vremena utvrđenog za pretres, predsjednik Narodne skupštine zaključuje pretres.

Član 159.

Predlagač zakona ima pravo da povuče predlog zakona iz procedure sve do završetka pretresa predloga zakona na sednici Narodne skupštine.

Narodna skupština, na obrazloženi predlog predlagača zakona, može da odluči da povuče određenu tačku iz dnevnog reda sednice koja je u toku, sve do početka pretresa te tačke na sednici Narodne skupštine, pod uslovom da sednici prisustvuje većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Član 160.

Narodna skupština odlučuje o predlogu zakona u načelu, o amandmanima na predlog zakona i o predlogu zakona u celini u Danu za glasanje.

Ako je predlog zakona prihvaćen u načelu, Narodna skupština odlučuje o amandmanima.

Ako na predlog zakona nisu podneti amandmani, Narodna skupština o tom predlogu zakona odlučuje samo u celini.

Kada predlog zakona sadrži odredbe za koje se predviđa povratno dejstvo, Narodna skupština će posebno odlučiti da li za to dejstvo postoji opšti interes.

Ako je predlogom zakona predviđeno da zakon stupi na snagu ranije od osmog dana od dana objavljivanja, Narodna skupština će posebno odlučiti da li za to postoje naročito opravdani razlozi.

Nakon odlučivanja o amandmanima, Narodna skupština pristupa glasanju o predlogu zakona u celini.

a) Amandman

Član 161.

Amandman je predlog za izmenu i dopunu predloga zakona. Amandman može da podnese Ustavom ovlašćeni predlagač zakona, kao i nadležni odbor Narodne skupštine, u skladu s ovim poslovníkom.

Amandman se podnosi predsjedniku Narodne skupštine, u pisanom ili elektronskom obliku, počev od dana prijema predloga zakona u Narodnoj skupštini, a najkasnije tri dana pre dana određenog za održavanje sednice za koju je predloženo razmatranje tog predloga zakona, osim ako se sednica Narodne skupštine sazove u roku kraćem od roka predviđenog ovim poslovníkom, kada je rok za podnošenje amandmana do početka prve načelne rasprave na sednici Narodne skupštine.

Amandman na predlog zakona, koji se razmatra po hitnom postupku, može da se podnese do početka načelnog pretresa tog predloga zakona.

Podnosilac amandmana ne može sam, ili zajedno sa drugim narodnim poslanicima, da podnese više amandmana na isti član predloga zakona.

Član 162.

Amandman sadrži:

- odgovarajući član ovog poslovnika kao pravni osnov za podnošenje amandmana;
- naziv i član predloga zakona na koji se amandman podnosi;
- rešenje koje se predlaže;
- obrazloženje koje sadrži objašnjenje predloženog rešenja i cilj koji se želi postići usvajanjem amandmana i, po potrebi, procenu uticaja predloženog rešenja na budžetska sredstva.

Na pisanje amandmana primenjuju se Jedinствена metodološka pravila za izradu propisa.

Član 163.

Amandmane, koji su blagovremeno podneti, predsednik Narodne skupštine upućuje predlagaču zakona, narodnim poslanicima, nadležnom odboru i Vladi.

Nadležni odbor će nepotpune i amandmane s uvredljivom sadržinom odbaciti, o čemu će Narodnoj skupštini podneti izveštaj.

Generalni sekretar Narodne skupštine će obavestiti podnosiocе neblagovremenih amandmana o tome da nisu podneti u roku predviđenom ovim poslovníkom.

Odbačeni i neblagovremeni amandmani ne mogu biti predmet rasprave i o njima se ne glasa.

Član 164.

Predlagač zakona, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača zakona i nadležni odbor razmatraju amandmane koji su podneti na predlog zakona i predlažu Narodnoj skupštini koje amandmane da prihvati, a koje da odbije.

Ako nije predlagač zakona, Vlada može da dostavi Narodnoj skupštini mišljenje o podnetim amandmanima.

Amandman koji je u skladu s Ustavom i pravnim sistemom, a prihvate ga predlagač zakona i nadležni odbor, postaje sastavni deo predloga zakona i o njemu Narodna skupština posebno ne odlučuje.

Član 165.

U toku glasanja u pojedinostima, amandmane u pisanom obliku mogu da podnose predlagač zakona, nadležni odbor, odnosno Vlada, samo ako je

potreba za amandmanom nastala usled prethodnog prihvatanja nekog drugog amandmana.

Ako, zbog usvajanja jednog ili više amandmana, nastane potreba da se izvrši pravno-tehnička redakcija teksta predloga zakona, ili da se usvojeni amandmani usklade međusobno i sa tekstom predloga zakona, Narodna skupština će zastati s odlučivanjem i zatražiti od Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo da izvrši pravno-tehničku redakciju teksta predloga zakona, a od nadležnog odbora da usaglasi usvojene amandmane međusobno i sa tekstom predloga zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, nadležni odbor, odnosno Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o nastaloj nesaglasnosti s amandmanom, kojim se ta nesaglasnost otklanja.

Član 166.

Narodna skupština u Danu za glasanje, nakon usvajanja predloga zakona u načelu, odlučuje o podnetim amandmanima po redosledu članova predloga zakona.

Ako je podneto više amandmana na isti član predloga zakona, prvo se odlučuje o amandmanu kojim se predlaže brisanje odredbe toga člana, a zatim o amandmanu kojim se predlaže izmena celog člana.

Narodna skupština posebno odlučuje o svakom amandmanu, osim o amandmanu koji je postao sastavni deo predloga zakona.

b) Hitni postupak

Član 167.

Zakon se može doneti po hitnom postupku.

Po hitnom postupku može da se donese zakon kojim se uređuju pitanja i odnosi nastali usled okolnosti koje nisu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posledice po život i zdravlje ljudi, bezbednost zemlje i rad organa i organizacija, kao i radi ispunjenja međunarodnih obaveza i usklađivanja propisa s propisima Evropske unije.

Predlagač zakona je dužan da navede razloge za donošenje zakona po hitnom postupku.

Član 168.

Predlog zakona za čije se donošenje predlaže hitni postupak može da se uvrsti u dnevni red sednice Narodne skupštine ako je podnet najkasnije 24 časa pre određenog početka te sednice.

Predlog zakona kojim se uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbednosti, za čije se donošenje predlaže hitni postupak, može se staviti na dnevni red sednice Narodne skupštine i ako je podnet na dan održavanja sednice, dva časa pre određenog početka te sednice, a ako je predlagač Vlada,

predlog zakona može se staviti na dnevni red i ako je podnet u toku sednice Narodne skupštine, pod uslovom da sednici prisustvuje većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

U toku sednice Narodne skupštine, izuzetno se može, po hitnom postupku, na dnevni red sednice staviti i predlog za izbor, imenovanje i razrešenje i prestanak funkcije, predlog za izglasavanje nepoverenja Vladi ili pojedinom njenom članu, na obrazloženi predlog ovlašćenog predlagača, pod uslovom da sednici prisustvuje većina od ukupnog broja narodnih poslanika. Predsednik Narodne skupštine zakazuje Dan za glasanje o predlogu za izglasavanje nepoverenja Vladi ili pojedinom njenom članu, odmah po završetku pretresa te tačke, ne čekajući da se završi pretres ostalih tačaka dnevnog reda.

O svakom predlogu za stavljanje na dnevni red akata po hitnom postupku, Narodna skupština prethodno odlučuje, bez pretresa, prilikom utvrđivanja dnevnog reda, odnosno u toku sednice, odmah po prijemu predloga, pod uslovom da sednici prisustvuje većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Predsednik Narodne skupštine dužan je da predlog zakona za čije se razmatranje predlaže hitni postupak dostavi narodnim poslanicima i Vladi, ako ona nije predlagač zakona, odmah po prijemu.

3. Postupak za potvrđivanje međunarodnih ugovora

Član 169.

Predlog zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora sadrži i tekst međunarodnog ugovora čije se potvrđivanje predlaže, sa prevodom na srpski jezik.

Predlog zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora mora biti obrazložen. Obrazloženje sadrži razloge zbog kojih se predlaže potvrđivanje međunarodnog ugovora, da li se međunarodnim ugovorom stvaraju finansijske obaveze u njegovom izvršavanju, kao i procenu potrebnih finansijskih sredstava za njegovo izvršavanje.

Na tekst međunarodnog ugovora ne može se podneti amandman.

Član 170.

Na postupak za donošenje zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, s tim što se o predlogu tog zakona vodi jedinstven pretres.

Pod jedinstvenim pretresom podrazumeva se istovremeno vođenje načelnog pretresa i pretresa u pojedinostima predloga zakona.

4. Postupak za donošenje budžeta Republike Srbije i završnog računa

Član 171.

Predlog zakona o budžetu Republike Srbije (u daljem tekstu: predlog budžeta), s obrazloženjem, Narodnoj skupštini podnosi Vlada, u zakonom propisanom roku.

Obrazloženje predloga budžeta sadrži:

- ustavni osnov za donošenje budžeta;
- obrazloženje predloga potrebnih sredstava po korisnicima budžeta (rashodi);
- obrazloženje strukture prihoda republičkog budžeta.

Budžet Republike Srbije za narednu godinu Narodna skupština donosi u roku predviđenom zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Član 172.

Pretnost predloga budžeta na sednici Narodne skupštine može da počne najranije 15 dana od dana prijema predloga budžeta u Narodnoj skupštini.

Član 173.

Pre pretresa na sednici Narodne skupštine, predlog budžeta mogu da razmatraju odbori Narodne skupštine, u skladu sa svojim delokrugom, koji svoje izveštaje dostavljaju nadležnom odboru.

Izveštaj odbora iz stava 1. ovog člana sadrži mišljenje i predloge, odnosno inicijativu za podnošenje amandmana i ime izvestioca odbora.

Izvestilac odbora ima pravo da obrazlaže izveštaj na početku pretresa predloga budžeta na sednici nadležnog odbora.

Sednici odbora na kojoj se razmatra predlog budžeta prisustvuje nadležni ministar.

Član 174.

Nadležni odbor razmatra predlog budžeta i izveštaje odbora iz člana 173. ovog poslovnika i o tome dostavlja izveštaj Narodnoj skupštini.

Na predlog budžeta, pored ovlašćenih predlagača, amandman može da podnese nadležni odbor.

Izveštaj nadležnog odbora sadrži mišljenje i predloge tog odbora, kratak pregled mišljenja i predloga iz izveštaja drugih odbora i ime izvestioca nadležnog odbora.

Član 175.

O predlogu budžeta vodi se pretres na sednici Narodne skupštine, u načelu i u pojedinostima.

Glasanje o predlogu budžeta u načelu, pojednostima i u celini obavlja se u Danu za glasanje.

Predsednik Narodne skupštine može da odredi Dan za glasanje o predlogu budžeta u toku sednice Narodne skupštine, ne čekajući da se završi rasprava u načelu i pojednostima o ostalim tačkama dnevnog reda.

Član 176.

Izmene i dopune budžeta Republike Srbije u toku godine vrše se prema odredbama ovog poslovnika kojima je uređen postupak za donošenje budžeta.

Član 177.

Nadležni odbor razmatra predlog završnog računa budžeta i izveštaj Državne revizorske institucije o obavljenoj reviziji završnog računa budžeta Republike, završnih računa finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i konsolidovanih finansijskih izveštaja Republike, o čemu podnosi izveštaj Narodnoj skupštini, u skladu sa zakonom kojim se uređuje Državna revizorska institucija.

Član 178.

Na postupak za donošenje budžeta shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

5. Postupak za utvrđivanje skupštinskog budžeta

Član 179.

Generalni sekretar priprema predlog skupštinskog budžeta koji podnosi nadležnom odboru.

Predlog skupštinskog budžeta podnosi se s obrazloženjem.

Obrazloženje sadrži:

- pravni osnov za donošenje skupštinskog budžeta;
- obrazloženje predloga potrebnih sredstava za rad Narodne skupštine.

Predlog skupštinskog budžeta priprema se na osnovu uputstva za pripremu budžeta, u skladu sa Memorandumom o budžetu i ekonomskoj i fiskalnoj politici, koji Narodnoj skupštini dostavlja ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Predlog skupštinskog budžeta uključuje rashode i izdatke Narodne skupštine u skladu sa budžetskom klasifikacijom utvrđenom zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Generalni sekretar donosi akt kojim se uređuje postupak pripreme predloga skupštinskog budžeta.

Član 180.

Nadležni odbor razmatra predlog skupštinskog budžeta u rokovima koji obezbeđuju utvrđivanje skupštinskog budžeta u skladu sa rokovima utvrđenim zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Kada utvrdi predlog skupštinskog budžeta, Odbor dostavlja predlog ministarstvu nadležnom za finansije, radi davanja mišljenja.

Član 181.

Nadležni odbor razmatra obrazloženo mišljenje ministarstva nadležnog za finansije na sednici kojoj prisustvuje ministar.

Na sednici nadležnog odbora usaglašavaju se stavovi ministra nadležnog za finansije i članova tog odbora o predlogu skupštinskog budžeta.

Skupštinski budžet je utvrđen kada se o njemu na sednici nadležnog odbora postigne saglasnost.

Ako se na sednici nadležnog odbora ne postigne saglasnost, ministarstvo nadležno za finansije uključuje, bez izmena, predlog skupštinskog budžeta iz člana 180. ovog poslovnika u nacrt budžeta Republike Srbije, a Vlada, bez izmena, u predlog zakona o budžetu Republike Srbije.

Skupštinski budžet, odnosno predlog skupštinskog budžeta iz st. 3. i 4. ovog člana, dostavlja se ministarstvu nadležnom za finansije u roku predviđenom zakonom kojim se uređuje budžetski sistem, radi uključivanja u nacrt, odnosno predlog budžeta Republike Srbije.

6. Postupak za donošenje plana razvoja Republike Srbije i prostornog plana Republike Srbije

a) Postupak za donošenje plana razvoja Republike Srbije

Član 182.

Predlog plana razvoja podnosi Vlada, s obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom.

Pre pretresa na sednici Narodne skupštine, predlog plana razvoja razmatraju odbori Narodne skupštine i svoje izveštaje, sa obrazloženim predlozima, dostavljaju Odboru za privredu, regionalni razvoj, privatizaciju i ekonomske odnose sa inostranstvom.

Nadležni odbor razmatra predlog plana razvoja i izveštaje pojedinih odbora i o tome dostavlja izveštaj Narodnoj skupštini.

b) Postupak za donošenje prostornog plana Republike Srbije

Član 183.

Predlog prostornog plana podnosi Vlada, sa obrazloženjem i potrebnom dokumentacijom.

Pre pretresa na sednici Narodne skupštine, predlog prostornog plana razmatraju odbori Narodne skupštine i svoje izveštaje, sa obrazloženim predlozima, dostavljaju Odboru za saobraćaj, infrastrukturu i telekomunikacije.

Nadležni odbor razmatra predlog prostornog plana i izveštaje pojedinih odbora i o tome dostavlja izveštaj Narodnoj skupštini.

Član 184.

Predlog plana razvoja Republike Srbije i predlog prostornog plana Republike Srbije ne mogu se donositi po hitnom postupku.

Član 185.

Na postupak za donošenje plana razvoja Republike Srbije i prostornog plana Republike Srbije shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

7. Postupak za davanje prethodne saglasnosti na statut autonomne pokrajine

Član 186.

Predlog statuta autonomne pokrajine Narodnoj skupštini podnosi skupština autonomne pokrajine.

Skupština autonomne pokrajine, uz predlog statuta, podnosi Narodnoj skupštini predlog odluke o davanju prethodne saglasnosti na predlog statuta autonomne pokrajine.

Predlog statuta autonomne pokrajine i predlog odluke iz stava 2. ovog člana predsednik Narodne skupštine, odmah po prijemu, dostavlja narodnim poslanicima i nadležnom odboru.

Član 187.

Pre pretresa na sednici Narodne skupštine, predloge akata iz člana 186. ovog poslovnika razmatra nadležni odbor i o tome Narodnoj skupštini podnosi izveštaj.

Član 188.

O predlozima akata iz člana 186. ovog poslovnika na sednici Narodne skupštine vodi se jedinstven pretres.

Član 189.

Na postupak za davanje prethodne saglasnosti na statut autonomne pokrajine shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

8. Postupak za donošenje deklaracije, rezolucije, preporuke i strategije

Član 190.

Predlog deklaracije, rezolucije, preporuke i strategije može podneti Ustavom ovlašćeni predlagač zakona.

Predlog akta iz stava 1. ovog člana predsednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima i o njemu se vodi jedinstven pretres.

Član 191.

Na postupak za donošenje deklaracije, rezolucije, preporuke i strategije shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

9. Postupak za donošenje poslovnika i drugih opštih akata

Član 192.

Predlog poslovnika Narodne skupštine, odnosno predlog za izmenu i dopunu Poslovnika, može da podnese narodni poslanik ili nadležni odbor.

Predlog odluke ili zaključka može podneti ovlašćeni predlagač, u skladu s Ustavom, zakonom i ovim poslovníkom.

O predlogu akata iz st. 1. i 2. ovog člana vodi se jedinstven pretres.

Član 193.

Na postupak za donošenje poslovnika i drugih opštih akata shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

10. Postupak za autentično tumačenje zakona

Član 194.

Predlog za donošenje autentičnog tumačenja zakona može da podnese Ustavom ovlašćeni predlagač zakona.

Ako nadležni odbor oceni da je predlog iz stava 1. ovog člana opravdan, priprema predlog autentičnog tumačenja i dostavlja ga podnosiocu predloga i Narodnoj skupštini, koja o njemu odlučuje.

Ako nadležni odbor oceni da predlog iz stava 1. ovog člana nije opravdan, o tome obaveštava podnosioca predloga i podnosi izveštaj Narodnoj skupštini. U tom slučaju, Narodna skupština odlučuje o predlogu iz stava 1. ovog člana.

Ako Narodna skupština prihvati predlog iz stava 1. ovog člana, zadužiće nadležni odbor da sačini predlog autentičnog tumačenja.

Član 195.

Na postupak za autentično tumačenje shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o postupku za donošenje zakona, ako ovim poslovníkom nije drukčije određeno.

11. Postupak za donošenje jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa

Član 196.

Predlog za donošenje jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa, odnosno predlog za njihovu izmenu i dopunu, može da podnese član nadležnog odbora.

Ako nadležni odbor oceni da je predlog iz stava 1. ovog člana opravdan, pristupa njegovoj izradi i o tome obaveštava podnosioca predloga.

Ako nadležni odbor oceni da predlog iz stava 1. ovog člana nije opravdan, o tome obaveštava podnosioca predloga.

12. Postupak za potvrđivanje i prestanak mandata narodnog poslanika

Član 197.

Postupak za potvrđivanje mandata narodnog poslanika vrši se na prvoj sednici Narodne skupštine i u toku saziva Narodne skupštine, radi popune upražnjenog poslaničkog mesta.

a) Postupak za prestanak mandata narodnog poslanika

Član 198.

O razlozima za prestanak mandata narodnom poslaniku pre isteka vremena na koje je izabran obaveštava se predsednik Narodne skupštine.

Narodni poslanik podnosi ostavku u pisanom obliku predsedniku Narodne skupštine, preko pisarnice Narodne skupštine, koji je odmah dostavlja narodnim poslanicima i nadležnom odboru. Narodni poslanik se poziva na sednicu nadležnog odbora na kojoj se razmatra njegova ostavka.

Nadležni odbor razmatra razloge za prestanak mandata narodnom poslaniku pre isteka vremena na koje je izabran i o tome podnosi izveštaj Narodnoj skupštini, s predlogom da Narodna skupština konstatuje prestanak mandata narodnom poslaniku.

Predsednik Narodne skupštine obaveštava državni organ nadležan za sprovođenje izbora narodnih poslanika o prestanku mandata narodnog poslanika.

b) Postupak za potvrđivanje mandata narodnog poslanika u toku saziva Narodne skupštine

Član 199.

U postupku popune upražnjenog poslaničkog mesta, nadležni odbor razmatra izveštaj državnog organa nadležnog za sprovođenje izbora narodnih poslanika o dodeli mandata novoizabranom narodnom poslaniku i uverenje o izboru za narodnog poslanika, radi utvrđivanja istovetnosti podataka.

Ako nadležni odbor utvrdi da su podaci iz izveštaja državnog organa nadležnog za sprovođenje izbora narodnih poslanika istovetni s podacima iz uverenja o izboru za narodnog poslanika podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o tome, sa predlogom da se potvrdi mandat novoizabranom narodnom poslaniku.

Narodna skupština konstatuje potvrđivanje mandata novoizabranom narodnom poslaniku, odmah po prijemu izveštaja iz stava 2 ovog člana.

13. Postupak za izbor i prestanak funkcije

Član 200.

Predlog za izbor sudije Ustavnog suda, predlog kandidata za imenovanje sudije Ustavnog suda i zahtev za prestanak dužnosti sudije Ustavnog suda, predsednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima.

O predlozima, odnosno zahtevu iz stava 1. ovog člana otvara se pretres na sednici Narodne skupštine.

Narodna skupština odlučuje o izboru sudije Ustavnog suda i o izboru kandidata za imenovanje sudije Ustavnog suda, odnosno o prestanku dužnosti sudije Ustavnog suda, tajnim glasanjem, ako ne odluči da glasanje bude javno, i o svojim odlukama obaveštava predsednika Republike, Vrhovni kasacioni sud i Ustavni sud.

Član 201.

Predlog za izbor predsednika Vrhovnog kasacionog suda, predsednika sudova, članova Visokog saveta sudstva, Republičkog javnog tužioca, javnih tužilaca, članova Državnog veća tužilaca, kao i sudija i zamenika javnih tužilaca koji se biraju prvi put, koji sa obrazloženjem podnosi ovlašćeni predlagač, predsednik Narodne skupštine dostavlja narodnim poslanicima.

O predlozima iz stava 1. ovog člana otvara se pretres na sednici nadležnog odbora i na sednici Narodne skupštine.

U toku pretresa na sednici nadležnog odbora i na sednici Narodne skupštine, narodni poslanik može osporiti predlog za izbor pojedinih funkcionera iz stava 1. ovog člana, pri čemu ovo osporavanje mora biti izričito obrazloženo.

O predlogu za izbor svakog od osporenih kandidata, Narodna skupština odlučuje pojedinačno, a o predlogu za izbor kandidata koji nisu osporeni, odlučuje u celini, javnim glasanjem.

Član 202.

O predlogu ovlašćenog predlagača za prestanak dužnosti, odnosno funkcije iz čl. 200. i 201. ovog poslovnika, odlučuje Narodna skupština, u skladu sa zakonom.

Na postupak za prestanak dužnosti, odnosno funkcije, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o njihovom izboru.

Član 203.

Predlog za izbor i razrešenje guvernera Narodne banke Srbije, Saveta guvernera Narodne banke Srbije, Zaštitnika građana, Poverenika za informacije od javnog značaja i predsednika, potpredsednika i članova Saveta Državne revizorske institucije i drugih funkcionera određenih zakonom, s obrazloženjem, Narodnoj skupštini podnose ovlašćeni predlagači.

Ako zakonom nije određen ovlašćeni predlagač za izbor funkcionera iz stava 1. ovog člana, koga bira Narodna skupština, predlog će podneti nadležni odbor Narodne skupštine.

Pre izbora funkcionera iz stava 1. ovog člana, koje predlaže nadležni odbor Narodne skupštine, organizuje se razgovor sa kandidatima pred nadležnim odborom Narodne skupštine.

14. Postupak kontrole nad radom Vlade

a) Poslaničko pitanje

Član 204.

Narodni poslanik ima pravo da postavi poslaničko pitanje pojedinom ministru ili Vladi, iz njihove nadležnosti.

Poslaničko pitanje mora biti jasno formulisano.

Poslaničko pitanje upućuje se nadležnom ministru ili Vladi.

Poslaničko pitanje postavlja se u pisanom obliku ili usmeno, s tim da izlaganje poslanika koji postavlja pitanja ne može da traje duže od tri minuta.

Poslaničko pitanje može se postaviti i između dve sednice Narodne skupštine, u pisanom obliku, preko predsednika Narodne skupštine, koji ga dostavlja nadležnom ministru ili Vladi.

Predsednik Narodne skupštine upozoriće narodnog poslanika ako pitanje nije postavljeno u skladu s odredbama ovog poslovnika, odnosno ako nije upućeno nadležnom organu.

Član 205.

Poslanička pitanja postavljaju se Vladi, u prisustvu članova Vlade, svakog poslednjeg četvrtka u mesecu, na sednici koja je u toku, od 16,00 do 19,00 časova, kada se prekida rad po dnevnom redu.

Vlada pisanim putem obaveštava Narodnu skupštinu o tome koji članovi Vlade ne mogu da prisustvuju sednici Narodne skupštine na kojoj se Vladi postavljaju poslanička pitanja, najkasnije tri dana pre dana određenog u stavu 1. ovog člana.

Za vreme vanrednog zasedanja, na sednici Narodne skupštine mogu se postavljati poslanička pitanja i drugog dana u mesecu, ako podnosilac zahteva za vanredno zasedanje to predvidi u svom zahtevu.

Član 206.

Na usmeno postavljeno poslaničko pitanje, Vlada, odnosno ministar, usmeno odmah odgovara. Ako je za davanje odgovora potrebna određena priprema, oni to moraju odmah obrazložiti, a odgovor narodnom poslaniku dostaviti u pisanom obliku, u roku od osam dana od dana kada je pitanje postavljeno.

Pisani odgovor Vlade, odnosno nadležnog ministra, dostavlja se narodnim poslanicima.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je u pripremi odgovora na poslaničko pitanje potrebno utvrditi određene činjenice čije utvrđivanje zahteva duže vreme ili složeniju analizu, rok za davanje odgovora na poslaničko pitanje može se produžiti, ali najviše do 30 dana.

Član 207.

Posle datog odgovora na poslaničko pitanje, narodni poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da, u trajanju od najviše tri minuta, komentariše odgovor na svoje pitanje ili da postavi dopunsko pitanje. Po dobijanju odgovora na dopunsko pitanje, narodni poslanik ima pravo da se izjasni o odgovoru, u trajanju od najviše dva minuta.

Član 208.

Ako odgovor na poslaničko pitanje sadrži podatke koji predstavljaju tajnu, ministar, odnosno Vlada, mogu predložiti da se odgovor sasluša bez prisustva javnosti.

b) Poslanička pitanja u vezi s aktuelnom temom

Član 209.

Predsednik Narodne skupštine, na predlog poslaničke grupe, najmanje jedanput u toku meseca određuje dan kada će pojedini ministri u Vladi odgovarati na poslanička pitanja u vezi s nekom aktuelnom temom.

Član 210.

Predlog poslaničke grupe upućuje se predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku i mora da sadrži precizno navođenje aktuelne teme o kojoj će se postavljati pitanja, ime i prezime nadležnog ministra, odnosno funkciju drugog odgovornog lica koje treba da odgovara na pitanja.

Ako predlog ne sadrži sve elemente iz stava 1. ovog člana, predsednik Narodne skupštine zatražiće od predlagača da uredi predlog, pri čemu će navesti u čemu se sastoji neurednost.

Ako predlagač ne uredi predlog u roku od tri dana, neuređan predlog se neće razmatrati. U tom slučaju, predsednik Narodne skupštine nema obavezu da pozove ministra.

Uređan predlog poslaničke grupe predsednik Narodne skupštine odmah dostavlja narodnim poslanicima i nadležnom ministru.

Član 211.

Poslanička grupa dostavlja predlog iz člana 210. ovog poslovnika najkasnije tri dana pre dana određenog za odgovaranje ministra na poslanička pitanja.

Ako je podneto više predloga poslaničkih grupa, predsednik Narodne skupštine određuje redosled tema, prema vremenu pristizanja uređnih predloga.

Član 212.

Odgovaranje na poslanička pitanja može trajati najduže 180 minuta, a obavlja se bez obzira na broj prisutnih narodnih poslanika u sali za sednice. Ako u predviđenom vremenu nije odgovoreno na sva poslanička pitanja, predsednik Narodne skupštine može odrediti i drugi dan kada će ministar odgovarati na ta pitanja.

Član 213.

Pravo da postavljaju pitanja nadležnom ministru imaju svi narodni poslanici, i to: pravo da prvi postavi pitanje ima predstavnik predlagača, zatim prijavljeni predsednici, odnosno ovlašćeni predstavnici poslaničkih grupa, počevši od predstavnika broјčano najmanje poslaničke grupe, pa do broјčano najveće poslaničke grupe i narodni poslanici prema prijavama, a do isteka ukupnog vremena za postavljanje pitanja i davanje odgovora. Narodni poslanici podnose predsedniku Narodne skupštine prijave za postavljanje pitanja u pisanom obliku, do početka odgovaranja ministra na postavljena pitanja, a usmeno, u toku trajanja odgovaranja. Jedan poslanik može da postavi najviše tri pitanja.

Član 214.

Vreme u okviru koga narodni poslanik usmeno postavlja pitanje iznosi najduže tri minuta.

Nadležni ministar se obraća Narodnoj skupštini najduže pet minuta kako bi odgovorio na pitanje.

Posle odgovora nadležnog ministra, narodni poslanik koji je postavio pitanje može da postavi još najviše dva potpitanja, u ukupnom trajanju do dva minuta.

Nadležni ministar daje odgovor u ukupnom trajanju do pet minuta.

Nakon toga, pravo na postavljanje pitanja imaju i drugi narodni poslanici, prema redosledu prijava, na način određen u st. 1. i 3. ovog člana.

Član 215.

U danima kada ministri odgovaraju na poslanička pitanja obezbeđuje se direktan televizijski prenos.

Član 216.

U toku trajanja postavljanja pitanja i davanja odgovora, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika, s tim što nisu dozvoljene replike i ukazivanja na povredu ovog poslovnika (čl. 103. i 104. Poslovnika).

v) Nepoverenje Vladi ili članu Vlade

Član 217.

Najmanje 60 narodnih poslanika može podneti predlog da se glasa o nepoverenju Vladi ili pojedinom njenom članu.

Predlog se podnosi predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku.

U predlogu mora biti naveden razlog zbog koga se predlaže glasanje o nepoverenju.

U predlogu mora biti naznačen predstavnik predlagača. Ako to nije učinjeno, smatra se da je predstavnik predlagača prvi potpisani narodni poslanik.

Predsednik Narodne skupštine ovaj predlog odmah dostavlja predsedniku Vlade, odnosno njenom članu i narodnim poslanicima.

Član 218.

Narodna skupština razmatra predlog za glasanje o nepoverenju Vladi ili pojedinom članu Vlade na prvoj narednoj sednici, a najranije pet dana od dana podnošenja predloga.

Na početku sednice, predstavnik predlagača ima pravo da obrazloži predlog iz stava 1. ovog člana, a predsednik Vlade, odnosno njen član, ima pravo da da odgovor.

Na raspravu o pitanju nepoverenja Vladi ili pojedinom njenom članu primenjuju se odredbe ovog poslovnika koje se odnose na trajanje načelne rasprave prilikom razmatranja predloga zakona.

Odmah po završetku rasprave o nepoverenju Vladi, ili pojedinom njenom članu, pristupa se glasanju o predlogu.

Ako Vladi ili članu Vlade ne bude izglasano nepoverenje, potpisnici predloga ne mogu podneti novi predlog za glasanje o nepoverenju pre isteka roka od 180 dana od dana glasanja o nepoverenju.

Član 219.

Kad Narodna skupština izglasa nepoverenje Vladi, predsednik Narodne skupštine o tome odmah obaveštava predsednika Republike.

Kad Narodna skupština izglasa nepoverenje članu Vlade, predsednik Narodne skupštine o tome odmah obaveštava predsednika Vlade.

g) Interpelacija u vezi s radom Vlade

Član 220.

Najmanje 50 narodnih poslanika može da podnese interpelaciju u vezi s radom Vlade ili pojedinog člana Vlade.

Član 221.

Interpelacija se podnosi predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku.

Interpelacija mora da sadrži jasno i sažeto formulisano pitanje koje treba da se razmotri, obrazloženje na najviše dve strane, ime ovlašćenog predstavnika podnosioca interpelacije, kao i potpise svih narodnih poslanika koji su je podneli.

Član 222.

Tekst interpelacije mora da bude usklađen s odredbama ovog poslovnika.

Predsednik Narodne skupštine interpelaciju odmah dostavlja nadležnom odboru radi utvrđivanja usklađenosti interpelacije sa odredbama ovog poslovnika.

Ako tekst interpelacije nije podnet u skladu s odredbama ovog poslovnika, ili sadrži uvredljive ili druge izraze nedostojne Narodne skupštine i narodnih poslanika, nadležni odbor zatražice od podnosioca interpelacije da je uskladi sa odredbama ovog poslovnika, u roku od 15 dana.

Ako podnosilac interpelacije u roku iz stava 3. ovog člana ne uskladi tekst interpelacije s datim primedbama, smatraće se da je interpelacija povučena.

Po dobijenom izveštaju nadležnog odbora, predsednik Narodne skupštine interpelaciju dostavlja narodnim poslanicima i predsedniku Vlade.

Član 223.

Vlada ili član Vlade dostavlja predsedniku Narodne skupštine svoj odgovor na interpelaciju najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema interpelacije.

Predsednik Narodne skupštine odgovor Vlade ili člana Vlade na interpelaciju odmah dostavlja narodnim poslanicima.

Član 224.

Odgovor na interpelaciju Vlade ili člana Vlade stavlja se na dnevni red prve naredne sednice Narodne skupštine, koja se mora održati najkasnije 15 dana od dana dostavljanja odgovora Vlade ili člana Vlade povodom interpelacije.

Predsednik Narodne skupštine može da predloži da se odgovor na interpelaciju stavi na dnevni red sednice Narodne skupštine koja je u toku, kao poslednja tačka, o čemu Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Narodna skupština može da odluči da se odgovor na interpelaciju razmatra na posebnoj sednici Narodne skupštine.

Član 225.

Predstavnik podnosioca interpelacije ima pravo da na sednici Narodne skupštine obrazloži interpelaciju.

Predsednik Vlade, odnosno član Vlade na koga se interpelacija odnosi, može na sednici Narodne skupštine da obrazloži odgovor na interpelaciju.

Na rad sednice Narodne skupštine, na kojoj se razmatra odgovor na interpelaciju, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na pretres predloga zakona.

Član 226.

Ako Narodna skupština glasanjem prihvati odgovor na interpelaciju, nastavlja da radi po usvojenom dnevnom redu.

Ako Narodna skupština glasanjem ne prihvati odgovor na interpelaciju, pristupiće se glasanju o nepoverenju Vladi ili članu Vlade, ako prethodno, po neprihvatanju odgovora na interpelaciju, predsednik Vlade, odnosno član Vlade ne podnese ostavku.

Član 227.

Pretres povodom odgovora na interpelaciju mora da se završi na sednici na kojoj je započet.

Podneta interpelacija može da se povuče do glasanja o odgovoru na interpelaciju.

O pitanju koje je bilo predmet interpelacije ne može se ponovo raspravljati pre isteka roka od 90 dana od dana glasanja.

d) Izveštavanje Narodne skupštine o radu Vlade

Član 228.

Vlada izveštava Narodnu skupštinu o svom radu, a naročito o vođenju politike, o izvršavanju zakona i drugih opštih akata, o ostvarivanju plana razvoja i prostornog plana i o izvršavanju budžeta Republike.

Vlada podnosi izveštaj Narodnoj skupštini kad to Narodna skupština zatraži, ili po sopstvenoj inicijativi, a najmanje jedanput godišnje.

Narodna skupština može, na predlog pojedinog odbora, bez pretresa, zaključiti da od Vlade zatraži izveštaj o radu Vlade, odnosno izveštaj kojim će Vlada obavestiti Narodnu skupštinu o pitanjima vođenja politike, izvršavanja zakona i drugih opštih akata u određenoj oblasti.

Izveštaj Vlade predsednik Narodne skupštine, odmah po prijemu, dostavlja narodnim poslanicima, radi upoznavanja.

Narodna skupština može da odluči, na predlog odbora koji je razmotrio izveštaj Vlade, da se razmatranje izveštaja obavi i na sednici Narodne skupštine.

d) Informisanje odbora o radu ministarstva

Član 229.

Ministar informiše nadležni odbor Narodne skupštine o radu ministarstva jednom u tri meseca.

Na sednici odbora, pitanja ministru o podnetoj informaciji mogu da postavljaju članovi nadležnog odbora i ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe koja nema člana u tom odboru.

Ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe iz stava 2. ovog člana može da postavi pitanje ministru tek pošto budu iscrpena pitanja članova nadležnog odbora.

O zaključcima odbora povodom podnete informacije, odbor podnosi izveštaj Narodnoj skupštini.

15. Postupak kontrole nad radom službi bezbednosti

Član 230.

Narodna skupština obavlja nadzor nad radom službi bezbednosti neposredno i preko nadležnog odbora.

Narodna skupština vrši nadzor iz stava 1. ovog člana razmatranjem godišnjeg izveštaja nadležnog odbora o izvršenom nadzoru nad radom službi bezbednosti.

Član 231.

Izveštaj o izvršenom nadzoru nad radom službi bezbednosti za prethodnu godinu, sa zaključcima i eventualnim predlogom mera, nadležni odbor podnosi Narodnoj skupštini do kraja marta tekuće godine.

Član 232.

Sednice nadležnog odbora mogu biti zatvorene za javnost.

Odluku o obaveštavanju javnosti s ove sednice donosi nadležni odbor.

Član 233.

Sednici nadležnog odbora koja je zatvorena za javnost, mogu prisustvovati članovi odbora, odnosno njihovi zamenici, koji su potpisali izjavu o obavezi čuvanja tajne posle izbora za člana Odbora, odnosno zamenika člana Odbora.

Sednici nadležnog odbora mogu prisustvovati sekretar odbora i zaposleni u Službi Narodne skupštine koje odredi generalni sekretar Narodne skupštine, koji su potpisali izjavu o obavezi čuvanja tajne.

Obrazac izjave o obavezi čuvanja tajne propisuje generalni sekretar Narodne skupštine.

16. Postupak za razrešenje predsednika Republike

Član 234.

Najmanje trećina narodnih poslanika može predsedniku Narodne skupštine podneti predlog da se na dnevni red sednice Narodne skupštine stavi pitanje pokretanja postupka za razrešenje predsednika Republike, uz pisano obrazloženje zbog čega smatraju da je predsednik Republike povredio Ustav.

Predsednik Narodne skupštine ovaj predlog dostavlja narodnim poslanicima i predsedniku Republike.

O predlogu iz stava 1. ovog člana odlučuje se na sednici Narodne skupštine, najranije 15, a najkasnije 60 dana od dana njegovog podnošenja.

Na sednicu Narodne skupštine na kojoj se razmatra predlog iz stava 1. ovog člana poziva se i predsednik Republike, koji ima pravo učešća u pretresu.

Nadležni odbor razmatra razloge za pokretanje postupka za razrešenje predsednika Republike, navedene u obrazloženju predloga iz stava 1. ovog člana i o tome podnosi izveštaj Narodnoj skupštini.

Narodna skupština, posle pretresa, odlučuje o predlogu iz stava 1. ovog člana, većinom glasova svih narodnih poslanika.

Odluku Narodne skupštine kojom se usvaja predlog iz stava 1. ovog člana, predsednik Narodne skupštine, zajedno sa predlogom za pokretanje postupka za razrešenje predsednika Republike, odmah dostavlja Ustavnom sudu.

Član 235.

Kada predsednik Narodne skupštine primi odluku Ustavnog suda da je predsednik Republike povredio Ustav, odmah je dostavlja narodnim poslanicima i saziva sednicu Narodne skupštine, radi odlučivanja o razrešenju predsednika Republike, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Pre pristupanja glasanju o razrešenju predsednika Republike, Narodna skupština odlučuje da li će se glasati tajno ili javno. Ako Narodna skupština odluči da se glasa javno, glasa se prozvikom.

O razrešenju predsednika Republike, Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Predsednik Republike je razrešen ako je za razrešenje glasalo najmanje dve trećine narodnih poslanika.

Član 236.

Kada predsednik Narodne skupštine primi odluku Ustavnog suda da predsednik Republike nije povredio Ustav, odmah je dostavlja narodnim poslanicima i predsedniku Republike.

17. Postupak za vršenje nadzora nad radom državnih organa, organizacija i tela

Član 237.

Predsednik Narodne skupštine dostavlja izveštaje koje su državni organi, organizacije i tela, u skladu sa zakonom, podneli Narodnoj skupštini, narodnim poslanicima i nadležnom odboru.

Nadležni odbor razmatra izveštaj iz stava 1. ovog člana u roku od 30 dana od dana podnošenja Narodnoj skupštini.

Na sednicu nadležnog odbora poziva se predstavnik državnog organa, organizacije, odnosno tela čiji se izveštaj razmatra.

Nakon razmatranja izveštaja iz stava 1, nadležni odbor podnosi izveštaj Narodnoj skupštini, s predlogom zaključka, odnosno preporuke.

U predlogu akta iz stava 4. ovog člana, ako zakonom nije drukčije uređeno, nadležni odbor može da predloži Narodnoj skupštini da:

- prihvati izveštaj državnog organa, organizacije, odnosno tela, kada smatra da je izveštaj u formalnom i suštinskom smislu celovit i da je državni organ, organizacija, odnosno telo postupao u skladu sa zakonom,
- obaveže Vladu i druge državne organe na preduzimanje odgovarajućih mera i aktivnosti iz njihove nadležnosti,
- zatraži dopunu izveštaja državnog organa, organizacije, odnosno tela,
- preduzme odgovarajuće druge mere u skladu sa zakonom.

Član 238.

Izveštaj koji, u skladu sa zakonom, Narodnoj skupštini podnosi nezavisni državni organ koji štiti prava građana i kontroliše rad organa državne uprave, organa nadležnog za pravnu zaštitu imovinskih prava i interesa Republike Srbije, kao i drugih organa i organizacija, preduzeća i ustanova

kojima su poverena javna ovlašćenja; obezbeđuje pravo na dostupnost informacija od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti; štiti ravnopravnost građana; obavlja reviziju javnih sredstava, kao i državni organ za borbu protiv korupcije, razmatra nadležni odbor.

Nakon razmatranja izveštaja iz stava 1. ovog člana, nadležni odbor podnosi izveštaj Narodnoj skupštini, s predlogom zaključka, odnosno preporuke sa merama za unapređenje stanja u tim oblastima.

U radu na sednici nadležnog odbora i sednici Narodne skupštine, učestvuje predstavnik nezavisnog državnog organa čiji se izveštaj razmatra.

Narodna skupština razmatra izveštaj nezavisnog državnog organa i izveštaj nadležnog odbora, s predlogom zaključka, odnosno preporuke.

Narodna skupština, po zaključenju rasprave, odlučuje o predlogu zaključka, odnosno preporuke sa merama za unapređenje stanja u tim oblastima, većinom glasova narodnih poslanika na sednici na kojoj je prisutna većina narodnih poslanika.

Član 239.

Narodna skupština razmatra izveštaje iz člana 237. st. 1. i 4. ovog poslovnika i predlog zaključka, odnosno preporuke nadležnog odbora, na prvoj narednoj sednici.

Na sednicu Narodne skupštine poziva se predstavnik državnog organa, organizacije, odnosno tela čiji se izveštaj razmatra.

Narodna skupština, po zaključenju rasprave, donosi zaključak, odnosno preporuku, većinom glasova narodnih poslanika na sednici na kojoj je prisutna većina narodnih poslanika.

Član 240.

Kada državni organ, organizacija, odnosno telo ne podnese izveštaj Narodnoj skupštini u roku predviđenom zakonom, odnosno na zahtev nadležnog odbora, nadležni odbor o tome obaveštava Narodnu skupštinu, radi preduzimanja mera iz njene nadležnosti, u cilju utvrđivanja odgovornosti funkcionera tog državnog organa, organizacije ili tela.

Nadležni odbor može da utvrdi da funkcioner državnog organa, organizacije, odnosno tela koga bira Narodna skupština ne vrši funkciju u skladu sa zakonom i o tome obaveštava Narodnu skupštinu, u cilju preduzimanja mera utvrđenih zakonom.

Član 241.

Za izvršavanje poslova iz svog delokruga, nadležni odbor može od državnog organa, organizacije, odnosno tela čiji rad nadzire Narodna skupština, tražiti informacije i podatke iz njihove nadležnosti.

18. Postupak davanja odgovora po zahtevu Ustavnog suda

Član 242.

Predlog ovlašćenog predlagača i rešenje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugog opšteg akta koji je donela Narodna skupština, predsednik Narodne skupštine dostavlja nadležnom odboru.

Predlog ovlašćenog predlagača i rešenje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugog opšteg akta koji je donela Narodna skupština, predsednik Narodne skupštine može da dostavi Vladi radi davanja mišljenja.

Nadležni odbor razmatra predlog ovlašćenog predlagača i rešenje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugog opšteg akta.

Ako nadležni odbor smatra da predlog ovlašćenog predlagača ne treba prihvatiti, zbog toga što je, po mišljenju odbora, akt čija se ustavnost, odnosno zakonitost osporava, u skladu s Ustavom, odnosno zakonom, obavestiće Ustavni sud o svom stavu i o razlozima za neprihvatanje predloga.

Ako nadležni odbor utvrdi da ima osnova za preispitivanje rešenja u zakonu čija se ustavnost osporava, predložiće Narodnoj skupštini da razmotri predlog za ocenu ustavnosti tog zakona, sa predlogom zaključka da Vlada ili nadležno ministarstvo pripremi predlog za izmenu ili dopunu tog zakona.

Narodna skupština može da zatraži od Ustavnog suda da zastane sa postupkom, do određenog roka, radi izmene ili dopune osporenog zakona.

19. Postupak odlučivanja o ratu i miru i o proglašenju ratnog i vanrednog stanja

Član 243.

Odredbe ovog poslovnika primenjuju se u radu Narodne skupštine u slučaju ratnog ili vanrednog stanja, ako ovim poslovníkom i drugim opštim aktima Narodne skupštine nije drukčije određeno.

Član 244.

Predsednik Narodne skupštine, u slučaju ratnog ili vanrednog stanja:

- određuje vreme i mesto održavanja sednice Narodne skupštine,
- odlučuje o načinu i rokovima dostavljanja materijala za tu sednicu,

- može, po potrebi, da odredi poseban način vođenja, izdavanja i čuvanja stenografskih beležaka i zapisnika sa sednice Narodne skupštine i njenih odbora,
- može da odredi da se predlozi zakona i drugi opšti akti i drugi materijali ne stavljaju na raspolaganje sredstvima javnog informisanja, dok Narodna skupština drukčije ne odluči,
- obaveštava predsednika Republike i predsednika Vlade da Narodna skupština nije u mogućnosti da se sastane,
- odlučuje o načinu rada i izvršavanja zadataka Službe Narodne skupštine.

Član 245.

Narodni poslanik je dužan da, u slučajevima ratnog ili vanrednog stanja, izveštava generalnog sekretara Narodne skupštine o svakoj promeni prebivališta ili boravišta.

H. IZVORNICI I OBJAVLJIVANJE AKATA NARODNE SKUPŠTINE

Član 246.

Izvornikom zakona, odnosno drugog opšteg akta ili autentičnog tumačenja zakona smatra se tekst zakona, odnosno drugog opšteg akta ili autentičnog tumačenja zakona, usvojen na sednici Narodne skupštine.

Na izvornik zakona, odnosno drugog opšteg akta Narodne skupštine i na izvornik autentičnog tumačenja zakona stavlja se pečat Narodne skupštine.

Izvornik zakona, odnosno drugog opšteg akta Narodne skupštine i autentičnog tumačenja zakona čuva se u Narodnoj skupštini.

O izradi izvornika, stavljanju pečata, čuvanju i evidenciji izvornika stara se generalni sekretar Narodne skupštine, u skladu sa zakonom.

Član 247.

Zakoni i drugi akti Narodne skupštine i Jedinstvena metodološka pravila za izradu propisa nadležnog odbora Narodne skupštine objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluke Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije", ako to Odbor odluči.

Član 248.

O objavljivanju zakona i drugih akata Narodne skupštine, kao i akata radnih tela Narodne skupštine stara se generalni sekretar Narodne skupštine.

Generalni sekretar Narodne skupštine, u saradnji sa predlagačem zakona i drugih akata, a pre njihovog objavljivanja, izvršiće ispravke očiglednih slovni i pravopisnih grešaka, kao i grešaka u pisanju brojeva i imena.

Generalni sekretar Narodne skupštine, na osnovu izvornog teksta zakona, drugog akta Narodne skupštine, odnosno akta radnog tela Narodne skupštine daje ispravku grešaka u objavljenom tekstu tih akata.

XI. VANREDNO ZASEDANJE NARODNE SKUPŠTINE

Član 249.

Predsednik Narodne skupštine dostavlja zahtev za vanredno zasedanje narodnim poslanicima i Vladi i određuje vreme kada će se Narodna skupština sastati.

Član 250.

Na vanrednom zasedanju, Narodna skupština radi po unapred utvrđenom dnevnom redu, koji je dostavio podnosilac zahteva za održavanje vanrednog zasedanja.

Redosled razmatranja tačaka dnevnog reda ne može da se menja bez saglasnosti predstavnika predlagača na čiji je zahtev vanredno zasedanje zakazano.

Član 251.

Na vanredno zasedanje primenjuju se odredbe ovog poslovnika o redovnom zasedanju, ako odredbama ovog poglavlja nije drukčije određeno.

XII. IMUNITET

Član 252.

Narodni poslanik, u skladu s Ustavom i zakonom, uživa imunitet od dana potvrđivanja do dana prestanka mandata.

Zahtev za odobrenje određivanja pritvora za narodnog poslanika i zahtev za odobrenje pokretanja krivičnog postupka ili drugog postupka u kome se može izreći kazna zatvora, nadležni organ podnosi predsedniku Narodne skupštine, koji ga upućuje Odboru za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja.

Odbor je dužan da svoj izveštaj, sa predlogom odluke, podnese Narodnoj skupštini.

O održavanju sednice Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja na kojoj se razmatra pitanje njegovog imuniteta, narodni poslanik se posebno obaveštava.

Član 253.

Narodna skupština, na predlog nadležnog odbora može uspostaviti imunitetno pravo narodnom poslaniku koji se nije pozvao na imunitet, ako je to potrebno radi vršenja poslaničke funkcije.

Član 254.

Ako se narodni poslanik pozvao na imunitet, ne može da bude pritvoren, niti protiv njega može da se vodi krivični ili drugi postupak u kome se može izreći kazna zatvora, bez odobrenja Narodne skupštine.

Odobrenje za određivanje pritvora, odnosno vođenje krivičnog ili drugog postupka u kome se može izreći kazna zatvora odnosi se samo na delo povodom kojeg je zahtev podnet.

XIII. JAVNOST RADA

Član 255.

Sednice Narodne skupštine i njenih radnih tela su javne.

Sednica Narodne skupštine može biti zatvorena za javnost u slučajevima određenim zakonom, ako to predloži Vlada, odbor ili najmanje 20 narodnih poslanika. Predlog mora biti obrazložen. O tom predlogu Narodna skupština odlučuje bez pretresa.

Sednica radnog tela može da bude zatvorena za javnost, na obrazložen predlog najmanje trećine od ukupnog broja članova tog radnog tela. O tom predlogu radno telo odlučuje bez pretresa.

Do donošenja odluke Narodne skupštine, odnosno radnog tela, o isključenju javnosti sa sednice, predsednik Narodne skupštine, odnosno predsednik radnog tela dužan je da postupa kao da je predlog za zatvaranje sednice za javnost usvojen.

Član 256.

O davanju informacije sa sednice Narodne skupštine ili radnog tela zatvorene za javnost odlučuje Narodna skupština, odnosno radno telo.

Ako Narodna skupština, odnosno radno telo, odluči da da informaciju sa sednice zatvorene za javnost, predsednik Narodne skupštine, odnosno predsednik radnog tela, daje saopštenje za javnost.

Član 257.

Predstavnici sredstava javnog informisanja imaju slobodan pristup sednicama Narodne skupštine i njenih radnih tela, radi obaveštavanja javnosti o njihovom radu, u skladu s propisima o unutrašnjem redu u Narodnoj skupštini.

Predstavnicima sredstava javnog informisanja obezbeđuju se uslovi neophodni za praćenje rada na sednicama Narodne skupštine i njenih odbora, u skladu s aktom nadležnog odbora.

Član 258.

Novinari akreditovani za praćenje rada Narodne skupštine mogu da koriste stenografske beleške Narodne skupštine, a kad ih citiraju, moraju da naznače da li su izlaganja autorizovana.

Novinarima akreditovanim za praćenje rada Narodne skupštine stavljaju se na raspolaganje predlozi zakona i drugih opštih akata, kao i informativni i dokumentacioni materijal o pitanjima iz rada Narodne skupštine i njenih radnih tela.

Akreditacija predstavnika sredstava javnog informisanja u Narodnoj skupštini uređuje se u skladu sa aktom nadležnog odbora.

Član 259.

Posmatračima domaćih i međunarodnih udruženja i organizacija i zainteresovanih građana obezbeđuju se posebna mesta radi prađenja rada sednice Narodne skupštine i njenih radnih tela.

Javnost rada ostvaruje se i kroz grupne posete Narodnoj skupštini.

Ostvarivanje javnosti rada iz st. 1. i 2. ovog člana uređuje se aktom nadležnog odbora.

Član 260.

Po pravilu, na internet stranici Narodne skupštine objavljuju se:

- predlog dnevnog reda i usvojeni dnevni red sednice Narodne skupštine i njenih radnih tela,
- usvojeni zapisnik sa sednice Narodne skupštine i njenih radnih tela,
- predlozi zakona i drugih akata podnetih Narodnoj skupštini,
- zakoni i drugi akti Narodne skupštine,
- amandmani na predloge zakona i drugih akata,
- izvod glasanja na sednici Narodne skupštine,
- vreme održavanja i dnevni red sastanka Kolegijuma,
- informator o radu Narodne skupštine,
- dnevne informacije o radu Narodne skupštine i njenih radnih tela,
- izveštaj o radu odbora,
- druge informacije i dokumenti nastali u radu ili u vezi s radom Narodne skupštine koji su od značaja za informisanje javnosti.

Član 261.

Službeno saopštenje za javnost priprema nadležna služba Narodne skupštine, a odobrava predsednik Narodne skupštine ili lice koje on ovlasti.

Konferenciju za novinare u Narodnoj skupštini može da održi narodni poslanik, a drugo lice, samo po odobrenju predsednika Narodne skupštine.

XIV. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I PREDSEDNIKA REPUBLIKE

1. Polaganje zakletve predsednika Republike

Član 262.

Predsednik Republike polaže zakletvu pred Narodnom skupštinom, čitanjem naglas Ustavom utvrđenog teksta zakletve. Posle položene zakletve, predsednik Republike potpisuje tekst zakletve.

2. Predlaganje kandidata za određene funkcije

Član 263.

Predlog kandidata za predsednika Vlade, predsednik Republike dostavlja predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku, sa obrazloženjem. Uz predlog se dostavlja i saglasnost kandidata za predsednika Vlade da prihvata kandidaturu, u pisanom obliku.

Član 264.

Listu kandidata za izbor sudija Ustavnog suda, predsednik Republike dostavlja predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku, sa obrazloženjem. Uz listu se dostavlja i izjava kandidata za sudije Ustavnog suda o prihvatanju kandidature, u pisanom obliku.

Na listi iz stava 1. ovog člana, najmanje dva od predloženih kandidata moraju biti sa teritorije autonomnih pokrajina.

3. Proglašenje zakona i ponovno odlučivanje o zakonu

Član 265.

Predsednik Narodne skupštine odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana izglasavanja zakona, dostavlja zakon predsedniku Republike, radi proglašenja.

Ako predsednik Republike, u Ustavom utvrđenom roku, zakon, uz pismeno obrazloženje, vrati Narodnoj skupštini na ponovno odlučivanje, predsednik Narodne skupštine odmah ga dostavlja narodnim poslanicima i o tome se odlučuje na prvoj narednoj sednici Narodne skupštine.

Ako Narodna skupština odluči da ponovo glasa o zakonu iz stava 2. ovog člana, zakon se izglasava većinom od ukupnog broja narodnih poslanika.

Predsednik Narodne skupštine ponovo izglasani zakon u Narodnoj skupštini odmah dostavlja predsedniku Republike, radi proglašenja.

Član 266.

Ako predsjednik Republike, u Ustavom utvrđenom roku, ne donese ukaz o proglašenju zakona, niti zahteva da Narodna skupština ponovo glasa o zakonu koji je donela, zakon proglašava predsjednik Narodne skupštine.

4. Ostavka predsjednika Republike

Član 267.

Kad predsjednik Republike podnese ostavku i o tome obavesti predsjednika Narodne skupštine, predsjednik Narodne skupštine ovo obaveštenje odmah dostavlja narodnim poslanicima i obaveštava ih da, u skladu sa Ustavom, zamenjuje predsjednika Republike do izbora novog predsjednika Republike. Istovremeno, predsjednik Narodne skupštine raspisuje izbore za predsjednika Republike.

XV. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I VLADE

1. Izbor Vlade

Član 268.

Predlog kandidata za predsjednika Vlade, predsjednik Narodne skupštine, odmah po prijemu, dostavlja narodnim poslanicima.

Član 269.

Kad kandidat za predsjednika Vlade iznosi svoj program i predlaže sastav Vlade na sednici Narodne skupštine, o kandidatu za predsjednika Vlade, iznetom programu i kandidatima za članove Vlade otvara se pretres.

Član 270.

Odmah po završetku pretresa, predsjednik Narodne skupštine zakazuje Dan za glasanje o programu Vlade i izboru predsjednika i članova Vlade.

O predlogu iz stava 1. ovog člana Narodna skupština odlučuje u celini, tajnim glasanjem, osim ako ne odluči da se glasa javno. Ako Narodna skupština odluči da se glasa javno, glasa se prozivkom.

Vlada je izabrana ako je za njen izbor glasala većina od ukupnog broja narodnih poslanika.

Član 271.

Posle izbora Vlade, predsjednik i članovi Vlade polažu zakletvu pred Narodnom skupštinom, čitanjem naglas zakonom utvrđenog teksta zakletve. Posle položene zakletve, predsjednik i članovi Vlade potpisuju tekst zakletve i predaju ga predsjedniku Narodne skupštine.

2. Predstavljanje Vlade u Narodnoj skupštini

Član 272.

Pravo i dužnost predstavljanja Vlade u Narodnoj skupštini, prilikom razmatranja svih pitanja iz njene nadležnosti, ima predsjednik Vlade.

Vlada određuje članove Vlade koji je predstavljaju po pojedinom pitanju koje je na dnevnom redu sednice Narodne skupštine, odnosno na sednici njenog odbora.

Predstavnici Vlade na sednicama Narodne skupštine i njenih odbora mogu biti samo članovi Vlade i direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo kad je na dnevnom redu sednice Narodne skupštine predlog zakona koji je za Vladu pripremio Republički sekretarijat za zakonodavstvo.

Predstavnici Vlade učestvuju u radu Narodne skupštine, u skladu s ovlaštenjima utvrđenim zakonom.

Član 273.

Radi davanja stručnih i drugih objašnjenja na sednici odbora Narodne skupštine, Vlada može odrediti svoje poverenike.

Član 274.

Uz predlog zakona ili drugog opšteg akta, ili uz drugi materijal koji podnosi Narodnoj skupštini, Vlada obaveštava Narodnu skupštinu o svojim predstavnicima i poverenicima za sednice Narodne skupštine i njenih odbora.

Član 275.

Radi ostvarivanja prava i dužnosti Vlade u Narodnoj skupštini, Narodna skupština i njeni odbori obaveštavaju Vladu i nadležna ministarstva o svojim sednicama i o pitanjima koja se razmatraju na tim sednicama.

3. Poverenje Vladi

Član 276.

Vlada može da zatraži od Narodne skupštine glasanje o svom poverenju, u pisanom obliku, i ima pravo da taj zahtev obrazloži.

Zahtev iz stava 1. ovog člana, u ime Vlade, podnosi predsjednik Vlade.

U postupku odlučivanja o poverenju Vladi pokrenutom od strane Vlade, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika koje se odnose na postupak odlučivanja o nepoverenju Vladi ili pojedinom njenom članu.

Član 277.

Kad Narodna skupština ne izglasa poverenje Vladi, predsjednik Narodne skupštine o tome odmah obaveštava predsednika Republike.

4. Ostavka predsednika Vlade, člana Vlade i razrešenje člana Vlade

Član 278.

Predsednik Vlade podnosi ostavku, u pisanom obliku, predsedniku Narodne skupštine i ima pravo da je obrazloži.

O ostavci predsednika Vlade predsednik Narodne skupštine odmah obaveštava predsednika Republike i narodne poslanike.

Narodna skupština, na prvoj narednoj sednici, konstatuje, bez pretresa, da je predsednik Vlade podneo ostavku i o tome se ne odlučuje.

Danom konstatacije ostavke predsednika Vlade na sednici Narodne skupštine, prestaje mandat Vladi.

Član 279.

Ostavku koju je podneo član Vlade, predsednik Vlade dostavlja predsedniku Narodne skupštine.

O ostavci člana Vlade predsednik Narodne skupštine obaveštava narodne poslanike.

Narodna skupština, na prvoj narednoj sednici, konstatuje, bez pretresa, da je član Vlade podneo ostavku i o tome se ne odlučuje.

Danom konstatacije ostavke člana Vlade na sednici Narodne skupštine, članu Vlade prestaje mandat.

Član 280.

Predlog za razrešenje pojedinog člana Vlade, predsednik Vlade podnosi predsedniku Narodne skupštine u pisanom obliku i ima pravo da ga obrazloži.

Narodna skupština razmatra i glasa o predlogu za razrešenje člana Vlade na prvoj narednoj sednici.

Članu Vlade, koji je razrešen, mandat prestaje danom donošenja odluke o razrešenju.

O odluci iz stava 3. ovog člana predsednik Narodne skupštine obaveštava predsednika Vlade.

Član 281.

Predlog za glasanje o poverenju Vladi i predlog za razrešenje člana Vlade mogu se povući sve do odlučivanja o predlogu za glasanje o poverenju Vladi i predlogu za razrešenje člana Vlade.

Svaki od narodnih poslanika koji su potpisali predlog za glasanje o nepoverenju Vladi ili pojedinom njenom članu ima pravo da povuče svoj predlog sve do odlučivanja o tom predlogu. Ako broj narodnih poslanika koji su predložili da se glasa o nepoverenju Vladi, odnosno pojedinom njenom članu, postane manji od 60, taj predlog se smatra povučenim.

XVI. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I USTAVNOG SUDA

Član 282.

Narodna skupština razmatra obaveštenja Ustavnog suda o stanju i problemima ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti, mišljenja i ukazivanja Ustavnog suda na potrebu donošenja i izmena zakona i preduzimanja drugih mera radi zaštite ustavnosti i zakonitosti. Narodna skupština može okončati ovo razmatranje prelaskom na dnevni red ili donošenjem odgovarajućeg zaključka.

Narodna skupština može da obavesti Ustavni sud o svojim zaključcima donetim povodom razmatranja obaveštenja, mišljenja i ukazivanja Ustavnog suda.

XVII. PRAVA I DUŽNOSTI NARODNIH POSLANIKA

Član 283.

Narodni poslanik je dužan da učestvuje u radu Narodne skupštine.

Narodnom poslaniku ne može da se uskrati ulazak i boravak u zgradi Narodne skupštine.

Član 284.

Narodni poslanik je dužan da svoje odsustvo sa sednice prijavi predsedniku Narodne skupštine, koji o tome obaveštava Narodnu skupštinu.

Član 285.

Narodni poslanik ostvaruje pravo na platu, u skladu sa zakonom, kao i naknadu troškova za obavljanje poslaničke funkcije, u skladu sa odlukom nadležnog odbora.

Narodni poslanik s invaliditetom ostvaruje posebna prava, u skladu sa zakonom i odlukom nadležnog odbora.

Član 286.

Narodni poslanik ima pravo da bude blagovremeno obavešten o svim pitanjima potrebnim za vršenje funkcije narodnog poslanika, redovnim dostavljanjem službenih publikacija Narodne skupštine i informativnog i dokumentacionog materijala o pitanjima koja su na dnevnom redu sednice Narodne skupštine i o drugim pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine.

Član 287.

Narodni poslanik ima pravo da traži obaveštenja i objašnjenja od predsednika Narodne skupštine, predsednika odbora Narodne skupštine, ministara i funkcionera u drugim republičkim organima i organizacijama, o pitanjima iz okvira prava i dužnosti ovih funkcionera, iz nadležnosti organa na

čijem se čelu nalaze, a koja su mu potrebna za ostvarivanje funkcije narodnog poslanika, osim na sednici Narodne skupštine.

Izuzetno, predsednik, odnosno ovlašćeni predstavnik poslaničke grupe, pravo iz stava 1. ovog člana može ostvariti i na sednici Narodne skupštine, usmeno, u jednom obraćanju, u trajanju do pet minuta, utorkom i četvrtkom, i to odmah nakon otvaranja sednice i utvrđivanja broja narodnih poslanika koji prisustvuju sednici, a pre prelaska na dalju raspravu.

Predsednik Narodne skupštine daje reč prijavljenim predsednicima, odnosno ovlašćenim predstavnicima poslaničkih grupa, počevši od predstavnika brojučano najmanje poslaničke grupe, pa do brojučano najveće poslaničke grupe.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da traženo obaveštenje, odnosno objašnjenje, u pisanom obliku dostave narodnom poslaniku, u roku od 15 dana.

Član 288.

Narodnom poslaniku se, za rad u Narodnoj skupštini, omogućuje korišćenje biblioteke i dokumentacije.

Narodni poslanik ima pravo da koristi prostorije koje su mu stavljene na raspolaganje za rad i za sastanke sa građanima, u skladu s aktom o unutrašnjem redu u Narodnoj skupštini.

XVIII. RASPUŠTANJE NARODNE SKUPŠTINE

Član 289.

Narodnu skupštinu raspušta predsednik Republike, u slučajevima određenim Ustavom, i o tome odmah obaveštava predsednika Narodne skupštine.

Narodna skupština ne može da bude raspuštena za vreme ratnog ili vanrednog stanja.

Narodna skupština koja je raspuštena vrši samo tekuće ili neodložne poslove, u skladu sa zakonom. U slučaju proglašenja ratnog ili vanrednog stanja, ponovo se uspostavlja puna nadležnost Narodne skupštine, koja traje do okončanja ratnog, odnosno vanrednog stanja.

XIX. MEĐUNARODNA SARADNJA NARODNE SKUPŠTINE

1. Saradnja Narodne skupštine s predstavničkim telima i institucijama drugih država

Član 290.

Nadležni odbor odlučuje o inicijativama za posete i utvrđuje sastav delegacija za vođenje razgovora s predstavnicima predstavničkih tela i institucija drugih država.

Ako Nadležni odbor nije u mogućnosti da donese odluku iz stava 1. ovog člana, odluku donosi predsjednik Narodne skupštine.

Delegacija, u roku od 15 dana od dana završetka posete, podnosi izveštaj o poseti nadležnom odboru.

Nadležni odbor na kraju svake godine podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o ostvarenoj saradnji u protekloj godini.

2. Učešće predstavnika Narodne skupštine u radu pojedinih međunarodnih organizacija i misija

Član 291.

Narodni poslanici mogu, u svojstvu članova delegacije Narodne skupštine, a u vezi s pojedinim spoljnopolitičkim misijama šireg značaja, učestvovati na redovnim i specijalnim zasedanjima Organizacije ujedinjenih nacija i njenih specijalizovanih organizacija, na međunarodnim konferencijama i na drugim zasedanjima međunarodnih organizacija i institucija.

Potrebu učešća i sastav delegacije utvrđuje nadležni odbor.

Ako nadležni odbor nije u mogućnosti da odluči o pitanjima iz stava 2. ovog člana, o tim pitanjima odluku donosi predsjednik Narodne skupštine.

3. Poslaničke grupe prijateljstva

Član 292.

U Narodnoj skupštini se mogu obrazovati poslaničke grupe prijateljstva za unapređenje odnosa i saradnje naše države sa drugim državama, na principu dobrovoljnosti.

Prilikom osnivanja poslaničke grupe prijateljstva, polazi se od uzajamno izraženih interesa za ostvarivanje i razvoj saradnje između parlamenata.

Prijavu za članstvo u poslaničkoj grupi prijateljstva, narodni poslanik podnosi predsjedniku Narodne skupštine.

Evidenciju članstva u poslaničkim grupama prijateljstva vodi nadležni odbor.

XX. SLUŽBA NARODNE SKUPŠTINE

Član 293.

Službom Narodne skupštine rukovodi i za njen rad je odgovoran generalni sekretar Narodne skupštine.

Služba Narodne skupštine obavlja stručne i druge poslove za potrebe Narodne skupštine, radnih tela Narodne skupštine, narodnih poslanika, predsjednika i potpredsjednika Narodne skupštine i poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini, i to:

- učestvuje u pripremanju i organizovanju sednica Narodne skupštine i njenih radnih tela i izrađuje izveštaje, zapisnike i stenografske beleške sa tih sednica;
- izrađuje tekstove usvojenih zakona i drugih opštih akata, radi objavljivanja;
- priprema i čuva izvornike zakona i drugih opštih akata koje donosi Narodna skupština;
- za potrebe nadležnog radnog tela, priprema projekciju potrebnih sredstava za rad Narodne skupštine;
- obavlja stručne i druge poslove u vezi s ostvarivanjem međunarodne parlamentarne saradnje;
- priprema predloge akata i druge materijale, na zahtev narodnih poslanika i radnih tela Narodne skupštine;
- daje usmena i pisana stručna mišljenja o pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine, na zahtev narodnih poslanika, radnih tela Narodne skupštine i poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini,
- na zahtev nadležnog odbora, prosleđuje predstavke i predloge nadležnom organu i o tome obaveštava njihovog podnosioca;
- prikuplja, obrađuje, čuva i daje na korišćenje i razmenu informativno-dokumentacione materijale potrebne za rad narodnih poslanika, radnih tela Narodne skupštine i poslaničkih grupa u Narodnoj skupštini;
- organizuje saradnju s predstavnicima sredstava javnog informisanja i obezbeđuje uslove za njihov rad;
- obavlja poslove u vezi s ostvarivanjem statusnih i materijalnih prava narodnih poslanika;
- uređuje i izdaje odgovarajuće publikacije informativnog karaktera;
- obavlja poslove kancelarijskog poslovanja i računovodstvene, materijalno-finansijske i administrativno-tehničke poslove;
- obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom, ovim poslovnikom i drugim aktima Narodne skupštine i njenih radnih tela.

Član 294.

Red u zgradi Narodne skupštine i u drugim prostorijama u kojima Narodna skupština radi održava služba obezbeđenja Ministarstva unutrašnjih poslova, u skladu sa zakonom i odlukom o unurašnjem redu.

O sprovođenju odluke iz stava 1. ovog člana staraju se predsednik Narodne skupštine i generalni sekretar Narodne skupštine.

Ovlašćena službena lica državnih organa ne mogu da imaju pristup u prostorije iz stava 1. ovog člana, niti da preduzimaju bilo kakve mere, bez odobrenja predsednika Narodne skupštine.

Nošenje oružja u zgradi Narodne skupštine dozvoljeno je samo licima ovlašćenim za održavanje reda u zgradi Narodne skupštine, u skladu sa odlukom o unutrašnjem redu.

XXI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 295.

Odredbe čl. 141. i 161. ovog poslovnika, koje se odnose na podnošenje predloga zakona i drugih akata Narodne skupštine, kao i amandmana u elektronskom obliku, primenjivaće se kada se za to steknu tehnički uslovi, što će konstatovati nadležni odbor Narodne skupštine.

Nadležni odbor Narodne skupštine doneće akt kojim uređuje proceduru podnošenja akata iz stava 1. ovog člana u elektronskom obliku.

Član 296.

Postojeći odbori nastavljaju rad u skladu s dosadašnjim delokrugom do konstituisanja Narodne skupštine u novom sazivu.

Poslove Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja obavljaće Administrativni odbor do konstituisanja Narodne skupštine u novom sazivu.

Stalne parlamentarne delegacije u međunarodnim institucijama nastavljaju sa radom do izbora novih delegacija.

Član 297.

Danom stupanja na snagu ovog poslovnika prestaje da važi Poslovnik Narodne skupštine Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj 14/09 – prečišćeni tekst), osim odredaba čl. 43. do 73. tog poslovnika koje se primenjuju do konstituisanja Narodne skupštine u novom sazivu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u odborima koji imaju manje od 17 članova, izvršiće se popuna sastava izborom novih članova do tog broja.

Član 298.

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a odredbe čl. 46. do 67. ovog poslovnika koje se odnose na broj i delokrug odbora primenjuju se od konstituisanja Narodne skupštine u novom sazivu.

